

SZAKDOLGOZAT

Gulyás Bence

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Szent István Campus
Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
Vidékfejlesztési agrármérnöki alapképzési szak

Súlysápon lévő kis-, és középvállalkozások vizsgálata

Belső konzulens: Urbánné Malomsoki Mónika
tanszéki munkatárs

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
Vidék- és Területfejlesztés Tanszék

Készítette: Gulyás Bence
W6I3NX

Gödöllő

2024.

Tartalom

Bevezetés	2
1 Szakirodalmi feldolgozás	5
1.1 Vállalkozások	5
1.1.1 A vállalkozás definíciója	5
1.1.2 Vállalkozói tulajdonságok.....	6
1.1.3 Mikro-, kis- és középvállalkozások helyzete Magyarországon.....	10
1.2 Körforgásos és lineáris gazdaság	13
1.2.1 Körforgásos gazdaság.....	13
1.2.2 Lineáris gazdaság.....	16
1.2.3 Körforgásos gazdálkodás az iparban, valamint a mezőgazdaságban.....	17
1.3 Sülysáp település bemutatása	20
1.3.1 A település területi lehatárolása	20
1.3.2 A település története	21
1.3.3 A település népessége és infrastruktúrája	22
1.3.4 Sülysápi vállalkozások helyzete	29
2 Kutatás módszertan	31
2.1 Kutatás célja, módja	31
2.2 Kérdőíves kutatás	31
2.2.1 Kihívások, nehézségek.....	32
2.2.2 A kérdőív bemutatása	32
2.3 Személyes interjú.....	38
2.4 Szekunder kutatás	39
3 Kutatási eredmények	40
3.1 Kérdőíves kutatás eredményei	40
3.2 Személyes interjúk eredményei	55
3.3 Szekunder kutatás eredményei	60
4 Következtetések és javaslatok	63
4.1 Következtetéseim a kutatások alapján	63
4.2 Javaslataim a kutatások alapján	65
5 Összefoglalás	67
6 Szakirodalmi jegyzék	70

Bevezetés

A hazai gazdaság és az egyes települések számára a vállalkozások megléte és állapota rendkívül fontos, hiszen a gazdasági teljesítményük mellett a munkaerőpiaci szerepük is jelentős.

Születésemtől fogva Süllysápon élek és itt is képzelem el a jövőmet, így számomra rendkívül fontos a település és térségének helyzete, gazdasága, munkaerőpiaci adottságai. Érdekel, hogy az itt élők mindennapjai hogyan telnek, mivel foglalkoznak, hol dolgoznak. Ugyanilyen fontos a térség fejlődése, természetesen fenntartható és környezettudatos módon.

Szakedolgozatomban során a Süllysápon működő mikro-, kis-, és középvállalkozásokat fogom feltérképezni. Előre meghatározott hipotézisekkel dolgozom, melyekre igyekszem megtalálni a választ, hogy minél komplexebb képet kapjak a városban működő vállalatok helyzetéről.

Témaválasztásomban nagy szerepet játszott, hogy gyermekkorom óta betekintést nyertem a családi vállalkozás működésébe. Már fiatalon megfogtak a befektetések, az innováció és a tőkemozgás dinamikája, valamint a piaci trendek alakulásának okai. A vállalkozások mindig is izgalmas kihívást jelentettek számomra, hiszen önállóan, egyedi szolgáltatásokkal vagy termékekkel igyekeznek megállni a helyüket a piacon, miközben biztosítják saját megélhetésüket és a munkatársaik jövőjét is.

A mikro-, kis- és középvállalkozások (MKV) alapvető szerepet töltenek be a magyar gazdaságban, mivel jelentős mértékben hozzájárulnak a foglalkoztatottsághoz és a gazdasági növekedéshez. Süllysáp, mint Budapest agglomerációjában fekvő település, az utóbbi években egyre inkább fejlődik, amelyet az infrastrukturális beruházások és a lakosság növekedése is támogat. Ennek következtében a település gazdasági szerkezete is átalakulóban van, és a helyi mikro-, kis- és középvállalkozások jelentősége egyre nagyobb. A jelenlegi gazdasági környezet, amelyet részben a pandémia utáni helyreállítás, részben az infláció és az energiaválság kihívásai határoznak meg, új kihívások elé állítja a MKV-kat. Süllysáp MKV-nak vizsgálata nagyon időszerű, hiszen a gazdasági nehézségek kezelésére és a növekedés fenntartására irányuló stratégiáik megértése hozzájárulhat a település gazdasági fejlődésének támogatásához.

Gyorsan változó világunkban egy vállalkozónak folyamatosan keresnie kell az innovációs lehetőségeket, amelyekkel biztosíthatja szolgáltatása vagy terméke minőségét és piacképességét. A mai üzleti környezetben ráadásul egy vállalkozásnak nem csupán a versenyképességre kell összpontosítania, hanem olyan globális kihívásoknak is meg kell felelnie, mint a klímaváltozás és a fogyasztói szokások gyors változása.

Amint azt az előző bekezdésben is említettem, a klímaváltozás olyan eddig nem látott kérdéseket és problémákat vet fel, aminek köszönhetően a vállalkozásoknak folyamatosan nyitni kell az új dolgok felé. Egyáltalán nem minősíthető új jelenségnek a környezetnek a védelme, viszont úgy gondolom, hogy még mindig kevés olyan vállalat van, akik komoly figyelmet fordítanak erre.

Szakedolgozatomban igyekszem kiemelt figyelmet fordítani a környezetvédelemre, a körforgásos gazdaságon keresztül bemutatni ezt. Bemutatni, hogy a lineáris gazdaság helyett valódi alternatíva a körforgásos gazdaság.

A lineáris és körforgásos gazdaság közti különbség egyre égetőbb téma, hiszen a természeti erőforrásaink végesek, miközben a hagyományos, lineáris gazdasági modell alapján működünk: nyersanyagok kitermelése, gyártás, fogyasztás, majd hulladékká válás. Ez a rendszer hosszú távon fenntarthatatlan, mivel nemcsak erőforrásokat pazarol, hanem környezetünk károsításával hozzájárul a globális felmelegedéshez és a környezetszennyezéshez is.

A körforgásos gazdaság ezzel szemben arra törekszik, hogy a „hulladék” fogalmát megszüntesse, és zárt körforgásban tartsa az anyagokat. Itt a termékek úgy készülnek, hogy az élettartamuk végén újrahasznosíthatók vagy javíthatók legyenek, csökkentve ezzel az új nyersanyagok iránti igényt és a hulladék mennyiségét. A körforgásos modell sokkal fenntarthatóbb megoldás, mert támogatja az erőforrások megőrzését és minimalizálja a környezetterhelést, ez a szemlélet számomra nagyon fontos. Ezeket a fogalmakat fogom későbbiekben bemutatni a szakedolgozatomban.

Ez a szemléletváltás mind a vállalkozásoktól, mind a fogyasztóktól újfajta gondolkodást igényel, hiszen nemcsak technológiai megoldásokon, hanem szokásaink és gazdasági döntéseink átalakításán is múlik. Nagyon fontosnak tartom, hogy minél többen megértsék a körforgásos gazdaság jelentőségét, és mindennapi döntéseikkel hozzájáruljanak a fenntarthatóság megvalósításához.

Primer kutatásaimmal nem csak arra keresem a választ, hogy a sülysápi kis- és középvállalkozások hogyan működnek, mennyi munkaerőt foglalkoztatnak, hanem arra is, hogy a vállalkozások a lineáris vagy a körforgásos gazdasági modell használatát tartják-e szem előtt, illetve mi a véleménye a sülysápi vállalkozások vezetőinek a körforgásos gazdaság bevezetéséről.

Kutatási kérdéseim mentén 5 hipotézist fogalmaztam meg, melyekre primer és szekunder kutatás keretében keresem a válaszokat.

Hipotéziseim:

H1: A vállalkozások Süllysápon történő letelepedésének fő okai a kedvező földrajzi elhelyezkedés (Budapesttől való közelsége, közlekedési infrastruktúra) és az 1,7%-os iparűzési adó.

H2: A megkérdezett vállalkozások Süllysápon képzelik el a jövőjüket, és itt kívánják folytatni munkájukat.

H3: A nagykátaai járás településein belül Süllysápon a legmagasabb a vállalkozások aránya.

H4: A Süllysápon lévő vállalkozások törekednek a folyamatos fenntartható fejlődésre és fontosnak tartják a környezet védelmét és az újra hasznosítást tevékenységük során.

H5: A Süllysápon lévő kis-, és középvállalkozások igyekeznek bekapcsolódni a körkörös gazdaságba.

1 Szakirodalmi feldolgozás

1.1 Vállalkozások

A vállalkozások fogalmi rendszerének és csoportosításának ismertetése során igyekszem bemutatni a vállalkozások definícióját, vállalkozói szellemet, valamint a mikro-, kis- és közép-vállalkozások helyzetét Magyarországon.

1.1.1 A vállalkozás definíciója

Szükségesnek látom bemutatni, hogy a vállalatokat, milyen kategóriákba lehet besorolni, az előre meghatározott jogszabályok alapján. A következő táblázat ezt takarja:

1. táblázat. Mikro-, kis- és közép-vállalkozások besorolása a 2004. évi XXXIV. törvény szerint. Forrás: (<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0400034.tv>)

KKV besorolás	Létszám (fő)	és	Éves nettó árbevétel (euró)	vagy	Mérlegfőösszeg (euró)
Középvállalkozások	<250	és	< 50.000.000	vagy	< 43.000.000
Kisvállalkozások	<50	és	< 10.000.000	vagy	< 10.000.000
Mikrovállalkozások	<10	és	< 2.000.000	vagy	< 2.000.000

Ahogy az 1. táblázatban is látjuk egyértelműen meghatározott szempontrendszer alapján kategorizáljuk a vállalkozásokat. Ezen szempontok szerint láthatjuk, hogy a KKV besorolása alapján, a kis-, és középvállalatoknak, milyen mérési számok alapján vannak szeparálva egymástól ezek a kategóriák. A KKV-n belül beszélhetünk MKV-ról, mely csoportos fedőnév a mikro-, valamint a kis vállalkozásokat foglalja magába. A közép-, és nagy vállalatokat magába foglaló gyűjtő név pedig a KNV.

Több nagyszerű szakember is megfogalmazta, vagy éppen pontokba szedte, hogy mi is az a vállalkozás. Úgy gondolom, hogy a vállalkozások fogalmának megismerésének leghatékonyabb módja, ha minél több nézőpontot feltérképez az ember.

A vállalkozás fogalmát Dr. Kozma Réka a következőleg fogalmazta meg: „*Vállalkozás minden olyan emberi tevékenység, amely a fogyasztók igényeinek kielégítésére folytatnak profit elérése céljából, vállalva az ezzel járó felelősséget. A vállalkozások lehetnek egyéni vállalkozások és társas vállalkozások. A vállalkozás olyan önállóan gazdálkodó szervezeti alapegység, mely kockázatot vállal, rendszeresen, bevétel elérése céljából, nyereségnövekedésre és vagyongyarapításra törekszik.*

Az új Ptk. értelmében vállalkozás a szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körében eljáró személy. Fennmaradásuknak alapvető feltétele, hogy bevételeik meghaladják a kiadásait és így hosszú távon nyereségesek, sikeresek lehessenek.” (Kozma 2019a oldal:8).

A vállalkozás azt jelenti, hogy az egyén kifejezi, hogy képességét és szándékát, önállóan vagy másokkal együttműködve, új lehetőségeket fedezzen fel, új szolgáltatásokat vagy termékeket hozzon létre. De lehet akár egy másfajta gyártási eljárás is, vagy éppen új piacokon való megjelenés.

Egy másik megközelítés szerint a vállalkozás egy új és értékes termék vagy szolgáltatás létrehozásának folyamata, melynek során a vállalkozó biztosítja a munkához szükséges háttérrel. Málovics György az ökológiai közgazdaságtan egyik kiváló hazai szakértője, itt az időre vagy a pénzre gondol. (Málovics 2020a)

Ezen definíciók ismeretében úgy vélem meg lehet fogalmazni, hogy a vállalkozások ember által működtetett jogi személyek, melyeknek célja, hogy a bevételeik hosszútávon meghaladják a kiadásait. Ennek hosszú távú fenntartása érdekében a vállalkozónak folyamatosan innovatív fejlesztéseket kell keresni, amelyekkel fejleszti az általa kínált termék minőségét, vagy csökkenti a kitermeléshez szükséges időt vagy költséget. Egy vállalkozás fenntartása, vezetése vagy létrehozása mindig kockázatos feladat, mert a vállalkozó (gondolok itt legfőképpen az induló vállalkozásokra) legtöbb esetben saját tőkéjét kockáztatja annak reményében, hogy a teremtettt értékkel később, a befektet tőkéjének többszörösét kapja vissza.

1.1.2 Vállalkozói tulajdonságok

Egy vállalkozás mögött természetesen mindig áll egy személy, aki megálmodta majd megvalósította az ötletét. Fontosnak tartom tisztázni, hogy ki is lehet a mai világban a jogszabályok szerint egyéni vállalkozó.

Egyéni vállalkozó lehet az a nagykorú, jogképes, cselekvőképes magyar állampolgár, aki megfelel a törvényi feltételeknek. Ezen kívül azok az Európai Unió tagállamainak vagy az Európai Gazdasági Térség országainak állampolgárai is lehetnek egyéni vállalkozók, akik rendelkeznek a szükséges jogosultságokkal. Továbbá, azok a személyek is élhetnek az egyéni vállalkozói státusszal, akik az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás alapján az állampolgárokkal azonos jogállást élveznek. Végül, azok is vállalkozhatnak, akik a szabad mozgás és tartózkodás jogát gyakorolják Magyarországon területén. (Kozma 2019b)

A leírtak alapján tudjuk, hogy kiből is válhat egyéni vállalkozó. Az izgalmasabb kérdés azonban az, hogy **milyen személyiség jegyekkel kell, hogy rendelkezzen** egy vállalkozó. Több a témában elismert szakember írt már arról, milyen is a vállalkozói magatartás, valamint, hogy milyen személyiség jegyek azok, melyek sikeressé tesznek egy embert, hogy vállalkozó lehessen.

Vállalkozónak tekintjük azokat a személyeket, akik vállalkozásuk elindítása vagy fenntartása érdekében a saját vagyonukat, tőkéjüket kockáztatják. Illetve aktívan részt vesznek az üzletmenet irányításában. (Málovics 2020b)

McClelland szerint a vállalkozó három fő jellemzője a következő:

- „*a magas teljesítményszükséglet,*
- *a közepes kockázatvállalási hajlandóság*
- *és a személyes felelősség vállalás siker és kudarca esetén.*” (Málovics 2020c oldal:5)

Schumpeter szerint a vállalkozói magatartás jellemzői a következők:

- Azonosul az elődeivel és az általuk meghatározott fogalmakkal, a vállalkozás működése kapcsán. Miszerint a kezdeményezés és az előrelátás, valamint a tekintély fontos a vállalkozás megtartása érdekében.
- Az intuíció a siker fontos tényezője, továbbá elengedhetetlen a realista hozzáállás.
- A vállalkozó sokszor látszólag kizárólag a saját céljaira összpontosít, és időnként a legnagyobb kihívásokkal is szembenéz
- Kompetitív.
- Sikerre éhes.
- Keresi a kockázatot, nem bújik el előle. (Málovics 2020d)

Amint azt Schumpeter, valamint McClelland jegyzeteiből kiolvashatjuk a vállalkozó általában egy kissé akaratos, endogén forrásból táplálkozó személy. Ezeket a személyeket gyakran a siker jobban motiválja, mint a pénz.

Az olvasottak alapján úgy vélem nem az egyik pillanatról a másikra lesz valaki vállalkozó, kell egy bizonyos fajta elszántság valamiféle belső erő. A korábban említett McClelland a vállalkozói motivációt a következőképpen csoportosította:

- Törekvés arra, hogy a vállalkozás növekedjen, minél nagyobb teljesítménnyel és hatékonysággal dolgozzon és ezek által profitot termeljen.
- Irányíthasson másokat, főnökként kezeljék.

- A vállalkozó tartozzon valahová, hiszen neki is fontos, hogy legyen egy közössége, munkatársai, akik számíthatnak rá. (Lukovszki 2011a)

A vállalkozói motivációt azonban a Global Entrepreneurship Monitor (GEM) által végzett kutatása két nagy csoportra osztja:

- „*Lehetőség motivált.*” A lehetőség motivált vállalkozót a függetlenség motiválja, rendszerint nem bírja a kööttségeket és önmegvalósításra törekszik. Ilyen vállalkozókról akkor beszélhetünk, ha az adott személy egy kiváló üzleti alkalom megragadása során, az önállósága vagy éppen a magasabb fizetés lehetősége motiválja.
- „*Kényszervállalkozó.*” A kényszervállalkozó nem valamiféle belső indíttatás miatt kezd bele a vállalkozásába, hanem azért, mert a saját helyzete ezt kívánja meg. Ezek a vállalkozók gyakran komoly pénzügyi nehézségekkel küzdenek, nélkülözésre szorulnak és ez az, ami arra készteti őket, hogy vállalkozást indítsanak. Tipikus „negatív” motiváló tényező számukra a munkahely elvesztése vagy az attól való félelem. (Lukovszki 2011b)

A továbbiakban igyekszem bemutatni azokat a belső tulajdonságokat, amelyek formálják a vállalkozót. Ezek a pontok a sikeres vállalkozók ismérveinek is számítanak.

- *Kockázatvállalási hajlandóság.* A vállalkozó a saját tőkéjét fekteti a vállalkozásba, ezért számára különösen fontos, hogy mekkora kockázatot vállal. Minden vállalkozó életében jelen van a kockázat. A felgyorsuló vásárlási trendek, valamint a gyorsan változó világ egyre inkább arra ösztönözi a vállalkozókat, hogy jól felmérjék a lehetséges kockázatokat. Kutatások igazolják, hogy a vállalkozóknak nemcsak pénzügyi kockázatokkal kell szembenéznük, hanem családi, szociális és pszichikai kockázatokkal is, amely sokkal összetettebb lehet, mint egy esetleges pénzügyi vagy gazdasági visszaesés. A vállalkozás a legrosszabb esetben csődbe mehet, de a családi, baráti kapcsolatokat sokkal nehezebb újjá építeni.
- *A pénzügyi kockázat* magától értetődő, ugyanis a vállalkozó a saját értékeit, megtakarításait használja a vállalkozása beindításához.
- *Karrierkockázat* alatt az értendő, hogy a vállalkozás esetleges bukásánál a vállalkozó vissza-e tud menni dolgozni a korábbi munkahelyére, vagy sikerül olyan állást találnia, amely megfelel az igényeinek.
- *Családi és szociális kockázatnál* arra gondolunk, hogy a vállalkozót annyira lefoglalja, a vállalkozásának vezetése, illetve fenntartása, hogy mellette nem jut ideje se ereje ápolni a családjával és a barátaival való kapcsolatát.

- *Pszichológiai kockázat* olyan jelenség, amely sok tényezőt foglal magába. Ilyen például a stressz és a vele járó betegségek. Azonban nagyban hozzájárul ehhez a faktorhoz az, hogy a vállalkozó hogyan viseli a vállalkozással járó stresszt és milyen a kockázattűrő képessége.

A sikeres vállalkozók kockázatvállalási hajlandósága magas. Ha egy fiatal, valamint egy idősebb vállalkozó kockázat vállalási képességét összehasonlítjuk, akkor azt mondhatjuk, hogy a fiatal vállalkozó kockázatvállalása magasabb, mint az idősebbé. Azonban az idősebb vállalkozó tapasztalata nagyobb, jobban érti a piaci trendeket és átlátja azokat. A kockázatvállalás tekintetében a legsikeresebb vállalkozói kor a középkorú, aki nem túl idős, de azért már nem is annyira fiatal, hiszen ő átlátja a piaci trendeket és a tapasztalatából adódóan tudja, hogy mikor és mekkorát érdemes kockáztatni, szaktudással rendelkezik.

A sikeres vállalkozó rendelkezik az alábbi képességekkel:

- *Döntéshozatali képesség.* A vállalkozók élete tele van döntési helyzetekkel, melyeket sokszor gyorsan kell meghozni gyakran úgy, hogy kevés információ áll rendelkezésükre. Ilyen esetekben az intuíció (belső hang, megérzés) segítségével kell döntést hozni, amely kisebb vagy nagyobb mértékben befolyásolja a vállalkozás jövőbeli életét.
- *Lehetőség felismerési képesség.* Vállalkozói élet egyik fő feladata, hogy az üzletember felismerje a kínálkozó lehetőségeket. Rendszerint minden vállalkozás törekszik a folyamatos fejlődésre, amihez elengedhetetlen a kínálkozó lehetőségek felismerése és azok kihasználása.
- *Innovációs képesség.* Az innovációs képesség alatt olyan tulajdonságot értünk, hogy a vállalkozó képes a folyamatos megújulásra, keresi a fejlesztési lehetőségeket. Kutatja annak a lehetőségét, hogy hogyan lehet gyorsabban és hatékonyabban termelni. „*A vállalkozónak nem az a feladata, hogy ötleteket gyártson, hanem az, hogy meglássa, egyes időpontokban és körülmények között mely lehetőségek megvalósítására van esély. Az innováció ezért nem jelenti feltétlenül találmányok létrehozását,*” (Lukovszki 2011c oldal: 21)
- *Teamépítési képesség.* Ez egy rendkívül összetett tulajdonság, mivel a vállalkozónak meg kell tanulnia megfelelően bánni az alkalmazottjaival. A személyes bánásmód kialakítása az alkalmazottakkal kulcs szerepet játszik a megfelelő munkahelyi környezet megteremtésében, véleményem szerint ez a hosszú távú siker egyik titka. Gyakori probléma, hogy a vállalkozó nem von be más személyt a cég vezetésébe, a sikeres működést pedig sok esetben nagyban segítené a több szempontú probléma megoldás.

Ahogy ismert SWOT elemzést sem érdemes egyedül elkészíteni, hiszen akkor csak egy szemszögből látjuk az erősségeket, gyengeségeket, veszélyeket, valamint a lehetőségeket.

- *Kommunikációs képesség.* A vállalkozók nagytöbbsége extrovertált személyiségtípus, tehát nyitott, aki keresi a külvilággal való kapcsolatot szereti, ha emberek veszik őt körül. Ennek értelmében a kommunikációt élete során sokszor és sok különféle helyzetben gyakorolja. A kommunikáció egy olyan eszköz, amellyel maga mellé tudja állítani vagy maga ellen tudja fordítani az alkalmazottjait.

Tárgyalások során előnyös, ha valaki hatékonyan képes kommunikálni és egy elutasítást is képes nyugodtan, higgadtan kezelni.

Azt gondolom, hogy amilyen izgalmas és „szabad” dolog vállalkozónak lenni, ugyanakkora felelősség is. A fentiekben leírt dolgok jól mutatják milyen komplex és sokrétű feladat egy sikeres vállalkozás fenntartása. A mai világban különösen nehéz, ugyanis a piaci trendek, valamint a vásárlási szokások szinte percről percre változnak. Folyamatosan meg kell felelni az éppen aktuális törvényeknek és közben figyelni kell a munka, valamint a magánélet egyensúlyára is.

1.1.3 Mikro-, kis- és középvállalkozások helyzete Magyarországon

A jogszabályok alapján azon vállalkozások számítanak mikro vállalkozásnak, melyeknek létszáma nem haladja meg a 10 főt, valamint az éves nettó árbevétele kisebb, mint 2 000 000 euró.

A következő kategória pedig a kisvállalkozások, ahol kevesebb mint 50 alkalmazott van, és az éves nettó ár bevételek kevesebb mint 10 000 000 euró.

A középvállalkozás kategóriáját azok a cégek merítik ki, melyek kevesebb mint 250 munkavállalót foglalkoztatnak, nettó ár bevételek pedig kevesebb, mint 50 000 000 euró.

A központi statisztikai hivatal adatai alapján 2024 augusztusában Magyarországon 1 811 253 vállalkozás működik. A vállalkozásoknak jelentős szerepe van az ország gazdasága szempontjából, ugyanis a kis-, és középvállalkozások termelik ki a nem pénzügyi üzletágban létrehozott hozzáadott érték több mint felét, a foglalkoztatásban betöltött részarányuk, pedig mintegy 70%. (Hágen & Holló, 2017a)

Hazánkban az állam által a vállalatoknak nyújtott támogatások GDP arányosan számolva az Európai Unió átlag 2,7-szerese volt az elmúlt évtizedben. (Kállay 2014)

A vállalkozások fontossága nem csak hazánkban élvez kiemelt figyelmet, hiszen az egész Európai Unió gazdasági életében is nagy szerepet játszanak a mikro-, kis-, és közép vállalkozások. Mondhatni, hogy a gazdaság gerincét alkotják. „*A kisvállalatok tekintendők az innováció, a foglalkoztatás, valamint az Európán belüli társadalmi és helyi integráció fő hajtóerejének.*” (Hágen & Holló, 2017b oldalszám:1)

Az Európai Kisvállalati Charta, amit 2004-ben fogadtak el, azt tűzte ki a céljának, hogy a legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdasága az Európai Uniónak legyen.

(Hágen & Holló, 2017c)

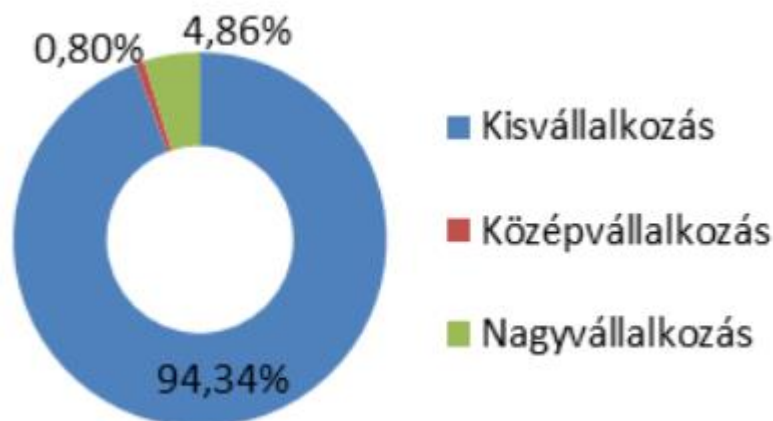
Hazánkban a mikro vállalatok aránya magasabb az Európai tagállamok átlagától. Azonban nevezhetjük ezt eredménytelen fölénynek, ugyanis kisebb a gazdaságban betöltött szerepük, mint az Európai Unió országok átlagában. A 2. táblázat ezt mutatja be.

2. táblázat Mikro-, kis-, és középvállalkozások eloszlása hazánkban és az Európai Unióban
(Forrás: 2015. évi SBA tájékoztató)

Megnevezés	Vállalkozások száma			Foglalkoztatottak száma			Hozzáadott érték		
	Magyarország		EU-28	Magyarország		EU-28	Magyarország		EU-28
	Menny.	Arány	Arány	Menny.	Arány	Arány	Milliárd €	Arány	Arány
<i>Mikro-vállalkozások</i>	478 021	94,2%	92,7%	847 890	34,6%	29,2%	9	18,7%	21,1%
<i>Kisvállalkozások</i>	24 617	4,9%	6,1%	461 790	18,8%	20,4%	8	16,1%	18,2%
<i>Középvállalkozások</i>	4 039	0,8%	1,0%	400 148	16,3%	17,3%	9	18,8%	18,5%
KKV-k	506 677	99,8%	99,8%	1 709 918	69,8%	66,9%	26	53,6%	57,8%
<i>Nagyvállalkozások</i>	867	0,2%	0,2%	741 405	30,2%	33,1%	23	46,4%	42,2%
Összesen	507 544	100,0%	100,0%	2 451 323	100,0%	100,0%	49	100,0%	100,0%

Ahogy az a 2. táblázatban is megfigyelhető mikro vállalkozások aránya hazánkban az Európai uniós átlag felett helyezkedik el, azonban a hozzáadott érték tekintetében elmaradunk az EU-s átlagtól. Úgy vélem, hogy az 1. ábra jól szemlélteti a kis-, közép- és nagyvállalkozások arányának különbségeit Magyarországon.

1. ábra Kis-, közép-, és nagyvállalkozások aránya Magyarországon (Forrás: Holicza, 2016a)

A vállalkozói létnek megvannak az előnyei és a hátrányai is. Ezen szempontokat a későbbiekben bővebben kifejtem. Fontosnak tartom azonban azt is megvizsgálni, hogy egyes országokban milyen mértékű a vállalkozási kedv az emberek körében.

A vállalkozások létrejöttét nagyban befolyásolja az aktuális gazdasági helyzet. Egy kutatás szerint az Európaiak 37%-a szeretne egyéni vállalkozó lenni, ez a szám az USA-ban, valamint Kínában 51%. Az Európai Unió átlagától eltérően Magyarországon a megkérdezettek 61%-a optimistán gondolkodik a vállalkozói létformáról, amely egy igencsak biztató szám, hiszen messze magasabb, mint az Európai országokban mért arányszám, de még a Kínai, valamint amerikai arányszámokat is megelőzi. (Holicza, 2016b)

Ha ilyen magas a vállalkozási kedv, akkor miért nem vágnak bele többen egy egyéni vállalkozás elindításába? Úgy vélem, hogy ennek hátterében a jellegzetes „magyar mentalitás” és az embereket körülvevő pesszimista szemlélet áll. Egy felmérés számot ad arról, hogy a magyarok 86%-a fél elindítani egy vállalkozását hiszen fél a kudarctól. Sajnos a félelem az esetleges bukástól Magyarországon nagyobb akadályt jelent, mint más országokban. A mentalitásunk a történelmünk és a neveltetésünk is azt erősíti bennünk, hogy féljünk a kudarctól.

Egy kutatás során a kudarctól való félelem összetevőit tovább boncolgatta Holicza Péter és arra jutott, hogy négy további nagy területre lehet ezt bontani:

- Pénzügyi nehézségek és csődveszély – 57%
- Gazdasági válságtól való félelem – 42%
- Munkanélküliségtől való félelem – 24%
- Jogi következményektől és perekéntől való félelem – 22%. (Holicza, 2016c)

1.2 Körforgásos és lineáris gazdaság

1.2.1 Körforgásos gazdaság

„Ha túl folyik a kádad, nem vödöröt keresel, hanem elzárod a csapot.” Greta Thunberg

A globális felmelegedés és a klímaváltozás korunk és az emberiség egyik legfontosabb kérdése. A környezetszennyezés a negyedik ipari forradalom során új szintet ért el. A nagymértékű káros anyag kibocsátás egyik oka a lineáris gazdaság, amely rengeteg szemetet termel (amit nem lehet újra hasznosítani), ez pedig kihasználja a föld energia készleteit. A témával foglalkozó kutatók, valamint az európai országok vezetőinek zöme egyetért abban, hogy a lineáris gazdálkodásról át kell térni a körforgásos gazdálkodásra. A téma komplexitását tekintve igyekszem bemutatni részletesen a lineáris valamint a körforgásos gazdaság ismérveit is.

Az emberiség fejlődése során két olyan gazdasági rendszer fejlődött ki, melyet a gazdálkodó szervezetek követni tudnak, ez a két szemlélet támpontot ad a vállalkozók gondolkodásában. Az egyik ilyen gazdasági rendszer a lineáris gazdaság, amely a hagyományos „vegyél, használd, dobd el” elvet követi, és abból indul ki, hogy a földi források kimeríthetetlenek.

A másik ilyen rendszer pedig a körforgásos gazdaság, amelynek célja, hogy minimalizálja a hulladékot, a termelési folyamat során. Ez a gazdasági modell növeli a termékek élettartalmát és a keletkezett hulladékot igyekszik a lehető legnagyobb mértékben újra felhasználni. Ezen lépések célja, hogy csökkentse a környezetszennyezést, valamint ösztönözi a vállalatokat arra, hogy fenntarthatóbb gazdaságot működtessenek. Ahogyan ezt Ellen MacArthur is megfogalmazta: *„A körforgásos gazdaság új gondolkodásmódot jelent, amelyben a hulladék nem létezik, a termékeket hosszabb életre tervezzük, és a forrásokat folyamatosan használjuk fel, nem pedig egyszeri felhasználásra.”*

A körforgásos gazdaság egy olyan gazdasági modell, amely igyekszik a lehető legnagyobb mértékben minimalizálni a hulladékot, valamint a károsanyag kibocsátást a kitermelés folyamata során. Arra törekszik, hogy meghosszabbítsa a termékek, és termelésben használt anyagok élettartalmát. A termelés vagy a felhasználás során keletkezett hulladékokat felhasználják egy másik termék alapanyagaként hasznosítja újra, így elkerülve a hulladék képződését. Alapvetően a körforgásos gazdaságnak az a célja, hogy a termelés során minél kevesebb anyagot és energiát használjanak fel. Fontosnak tartja ez a gazdaság szemlélet azt, hogy

a kitermelt anyagok vagy termékek minél hosszabb ideig maradjanak a gazdaságban. Rendkívül jó példának tartom az elektromos autók akkumulátorainak újra hasznosítását. Napjainkban már olyan hatékonysággal működik ez a szemlélet, hogy az akkumulátorokban található nyersanyagok, mint például: a kobalt, nikkel, a réz vagy lítium 95%-ban felhasználható, új akkumulátorok gyártásához. (<https://villanyautosok.hu/2023/03/07/tenyleg-piszok-jol-mukodik-az-akku-ujrahasznositas/>)

Egy másik aspektusból megközelítve a körforgásos gazdaságot a természetben végbemenő folyamatokhoz hasonlóan kell felépíteni. A természet egy olyan tökéletes körforgást mutat, amelyben minden elem szorosan összekapcsolódik, és a közgazdaságtan nyelvén szólva, minden egyes kibocsátott anyag vagy energia egy másik élőlény – legyen az növény vagy állat – számára felhasználható forrássá, azaz inputtá válik.

„Az elmélet szerint a körforgásos gazdaságban a természeti körforgás sémáját kell alkalmazni: ahogyan az anyagok a napenergia segítségével az élettelen és élő környezeti tényezők között zárt körfolyamatokban áramlanak, ezt az áramlást kell átemelni a gazdasági folyamatokra. Ennek analógiájára a gazdasági folyamatokban résztvevő anyagokat is ameddig erre lehetőség van, folyamatosan zárt körfolyamatokban kell áramoltatni a gazdasági szereplők között.” (Szászi et al. 2020 oldal:39)

A körforgásos gazdaság megfogalmazása MacArthur Foundation alapján:

„A körforgásos olyan ipari rendszer, amely szándéka és kialakítása szerint helyreállító vagy regeneráló. Az életciklus-megközelítést helyreállítással helyettesíti, elmozdul a megújuló energia felhasználása felé, kiküszöböli a mérgező vegyi anyagok használatát, amelyek hátrányosan befolyásolják az újra felhasználást és a bioszférába való visszatérést. Célja a hulladék megszüntetése az anyagok, termékek, rendszerek és üzleti modellek újra tervezésével.” (Nagy et al. 2021a oldal:3)

Ez az a definíció, amelyet a legtöbb tanulmányban használnak Európa szerte.

A szakirodalmak zöme többnyire három fő cselekvést említ, melyek angolul a következők:

- *reduce*- mérséklés
- *reuse*- újra felhasználás
- *recycle*- újrahasznosítás

A három szó azonos kezdőbetűjéből képzett „3R”-néven szokás ezen fogalomra hivatkozni. A *mérséklés* szó azt hivatott kifejezni, miszerint mérsékelni kell a termelés folyamata alatt felhasznált természeti erőforrásokat. Az *újra felhasználás* folyamatában olyan kidobott termékek állnak, melyek a fogyasztók számára képesek eredeti funkciójukat betölteni. Az *újrahasznosítás*,

pedig igyekszik elkerülni azt, hogy a termék vagy az anyag végérvényesen hulladékká váljon. Újra hasznosítással egy adott anyag lehet egy másik termék alapanyaga. Kiváló példa erre a PET palackok és az egyéb poliészter hulladékok újra hasznosítása. Az újrahasznosított termékekből használati tárgyakat gyártanak, melyet az emberek használni tudnak. Rengeteg ruha van, amely újrahasznosított műanyagot tartalmaz és számtalan olyan dolog van, ami újrahasznosított műanyagot tartalmaz. Az újra hasznosítás fontosságát kiemeli a 2018 februárjában történt eset, amikor is Spanyolország déli partvidékén a víz a partra sodort egy elpusztult fiatal óriás cetet. A kutatók a boncolás során 29kg műanyagot találtak az elpusztult állat gyomrában. (Kutasi 2021)

A kutatók többsége, a 3R-t további r-betűs szavakkal bővítette. Egy holland kutatás azt taglalja, hogy érdekesebb lenne 9R- jelenséggel foglalkozni. Amely a következőkből áll össze:

- Refuse: a nyersanyagok felhasználásának elkerülése.
- Reduce: az alapanyagok felhasználásának minimalizálása.
- Reuse: a termék ismételt használata.
- Repair: a termék karbantartása és javítása.
- Refurbish: a termékek felújítása, modernizálása.
- Remanufacture: régi termék alkatrészeinek felhasználása új termékek létrehozásához.
- Repurpose: termék más célra való átalakítása, újra felhasználása.
- Recycle: anyagok újra feldolgozása és újrahasznosítása.
- Recover energy: a termékekben lévő energia visszanyerése. (Nagy et al. 2021b)

A 3R lépései még nem, azonban a 9R cselekvési már annál inkább tartalmazzák a „repair” vagyis a karbantartás, javítás fogalmát. Napjainkban sajnos egyre kevésbé hallani, hogy egy-egy terméket megjavít vagy megjavíttat az ember. Sokkal egyszerűbb egy új eszköz vásárlása, a régi pedig mehet a szemétkbe. Természetesen a gyártók is azt a trendet erősítik, hogy az elhasználódott termék helyett vegyünk inkább egy újat. A legtöbb esetben pedig meg sem éri megjavítani valamit, mivel a javítás majdnem, hogy ugyanannyiba kerül, mint ha venne az ember egy újat. A körforgásos gazdaság ennek a gondolkodásmódnak a szöges ellenétét képviseli, itt egy terméket minél kevesebb energia felhasználásával kell kitermelni és a lehető legtöbb ideig a gazdaságban kell tartani azt. Amikor pedig a termék végképpen elhasználódott, akkor alapanyagként kell szolgálnia egy másik termék gyártásához.

2. ábra A termék gazdaságban tartásának folyamat ábrája (Forrás: Szászi & Bányainé Tóth, 2020a)

Amint azt a fenti 2. ábra szemlélteti, egy olyan körforgásos folyamat alakul ki, amelyben a kitermelt alapanyagot többféle módon és lehetőség szerint minél hosszabb ideig újrahasznosítják. Ez a megközelítés biztosítja, hogy az anyag ne váljon feleslegessé és ne kerüljön hulladékként a környezetbe, hanem értékes alapanyagként újra és újra hasznosításra kerüljön a gyártási és felhasználási folyamatok során. Ennek eredményeként csökken a környezeti terhelés, hiszen minimalizálódik az újonnan kitermelendő anyagmennyiség, és az anyagok értékes forrásként a gazdasági körforgásban maradnak, ameddig csak lehetséges.

1.2.2 Lineáris gazdaság

Napjainkban leggyakrabban használt gazdasági forma a lineáris gazdaság, amely a már korábban említett „vegyél, használd, dobd el” elven működik. Az egyre növekvő népesség és az állandóan emelkedő energiafelhasználás következtében a lineáris gazdaság már nem bizonyul a leghatékonyabb gazdálkodási megoldásnak. Rengeteg hulladékot termelünk. Ha egy konkrét példával akarunk élni, akkor érdemes megnézni, hogy mekkora mértékű is az élelmiszer pazarlás mértéke.

3. ábra Éves ételpazarlás mértéke az Európai Unióban Forrás: (Szászi & Bányainé Tóth, 2020b)

Az Európai Unióban évente fejenként 173 kg élelmiszer kerül a kukába, ahogyan az a 3. ábrán is látható. Ez azt jelenti, hogy rengeteg olyan étel végzi hulladékként, amely még fogyasztható lenne, és akár életeket is menthetne meg. Az élelmiszerhulladék ugyanis nem csupán pazarlás, hanem egy olyan probléma, amely súlyos etikai, környezetvédelmi és társadalmi kérdéseket is felvet. Sok ember világszerte nem jut elegendő ételhez, és ha a feleslegesen kidobott élelmiszert el tudnánk juttatni azokhoz, akik rászorulnak, csökkenteni tudnánk az éhezést.

Emellett az élelmiszerhulladék jelentős környezeti hatásokkal is jár. Az étel előállításához szükséges természeti erőforrások, mint a víz, az energia és a termőföldek, szintén kárba vesznek, amikor élelmiszer kerül a szemétkukába. A lebomlás során ezek a hulladékok üvegházhatású gázokat, például metánt bocsátanak ki, ami hozzájárul a globális felmelegedéshez. Ezért fontos, hogy tudatosabban bánjunk az élelmiszerekkel, és igyekezzünk minimalizálni az ételpazarlást, nemcsak a saját költségeink csökkentése érdekében, hanem a környezet és a rászoruló embertársaink megsegítése érdekében is.

1.2.3 Körforgásos gazdálkodás az iparban, valamint a mezőgazdaságban

Véleményem szerint a legfontosabb, hogy a körforgásos gazdaság egyre jobban elterjedjen szerte a világban és egyre több vállalat térjen át a lineáris gazdaságra. Ennek értelmében szeretnék 1-1 példát bemutatni az iparban és a mezőgazdaságban, amivel igyekszem alátámasztani az eddigiekben leírt körforgásos gazdaság alapelveit. Sajnálatos módon teljes körforgásról még nem tudok beszélni, viszont részleges sikerek már jelentkeznek a vállalatoknál, különösen a hulladék felhasználás területeiről.

Körforgásos gazdálkodás az iparban, gumi-abroncs újrahasznosítás

A gépjárművek, valamint repülők elengedhetetlenné váltak a mai világba. Szerves részét képezik az életünknek, és ezek nélkül már el sem tudjuk képzelni a napjainkat. Szinte minden

autó, kamion, busz, valamit repülőgép gumiabroncsok segítségével közlekedik, melynek élettartalma véges. A gumiabroncsok a használat intenzitásától és minőségüktől függően egy idő után elkopnak, és legfeljebb 10 évig használhatók. Használat után rosszabb esetben egy nagy kupacba gyűjtik őket, majd hagyják, hogy a természet mintegy röpké 400 év alatt lebontsa azt.

4. ábra Újra hasznosítatlan gumi hegy

Forrás: (<https://ugytudjuk.hu/storage/userfiles/6/9/6917d54b22678a2d1e4a1a573cd5b36f.jpg>)

Fotó: Balassa Péter (Letöltés dátuma: 2024.10.03)

A 4. ábrán egy gumi hegy látható, amely rendkívül káros a környezetre és a természeti táj szépségéhez sem járul hozzá. Az ehhez hasonló gumihegyek elkerülése érdekében megjelentek olyan folyamatok, melyek újra hasznosítják az elhasználódott gumiabroncsot. Több különböző módot is kitaláltak erre a célra, az egyik ilyen mikor az elhasználódott gumit egy olyan országba szállítják, ahol a törvények lehetővé teszik a használatát. Ez volt tapasztalható az 1990-es években, amikor is bevett szokásnak számított, hogy a nyugat európai országokban már használnak számítógumiabroncsot tovább szállították és értékesítették pl.: Ukrajnába, ahol a más országból kiselejtezett gumit még használták.

Az iparágban alkalmazott másik módszer az „újrafutózás”, amelynek során az elkopott gumiabroncs felső rétegét eltávolítják, majd a felületet érdere csiszolják. Ezt követően gumioldatot visznek fel rá, amelyre rávulkanizálják az új futófelületet.

Az anyagában történő újrahasznosítás egy másik fontos módja a hulladék gumi felhasználásának. Az újrahasznosítás hatékonysága nagymértékben attól függ, hogy a gumit

milyen méretű szemcsékre lehet feldolgozni, vagyis milyen finomra őrölhető az alapanyag. Az egész gumiabroncsokat főként az építőiparban újra felhasználásra alkalmazzák például kikötőkben ütközőiként, erózióvédelmi falakhoz, töltések stabilizálására, mesterséges zátonyok, hullámtörők és zajvédő falak építéséhez, valamint a szeméttelpeken a védőfóliák rögzítésére. Mindezek mellett gumiabroncs hulladékból készül még számtalan olyan termék, amelyet a mindennapi életben használunk, ilyenek például a járó vagy burkoló lapok. Melyeknek kiváló tulajdonságuk, hogy jó a zaj, valamint a rázkódás elnyelési képességük. (Perge & Boros 2012)

A legújabb technológiák fejlődésének köszönhetően hazánkban a gumiabroncsok újrahasznosítása jelentős előre lépéseket tett. Az elhasználódott gumikat most már feldarálják, és a keletkező gumi darát új gumik előállításához használják fel. A gumi dara a kész gumiabroncsok anyagának körülbelül 30-40%-át teszi ki, így hozzájárulva a környezetvédelmi szempontok figyelembevételéhez és a fenntarthatósághoz.

Sajnálatos módon a gumiabroncsok körforgása még nem teljesen zárult le, hiszen az újra felhasználás folyamata nem éri el a 100%-os arányt. Ez azonban nem meglepő, mivel bármilyen új rendszer kiépítése időt igényel. Ahhoz, hogy a gumiabroncsok újrahasznosítása valóban hatékony és fenntartható legyen, további fejlesztések és a technológia folyamatos javítása szükséges. Azonban a jelenlegi eredmények biztatóak, és remélhetőleg a jövőben még több gumiabroncsot tudunk majd újrahasznosítani, ezzel csökkentve a környezeti terhelést.

Körforgásos gazdaság a mezőgazdaságban

Magyarország alapvetően mindig is egy agrár beállítottságú országnak számított. Sokkal inkább volt jellemző hazánkra a növénytermesztés, valamint az állattenyésztés mintsem a nehéz vagy könnyű ipar. Mind a két szektorhoz elengedhetetlen termék a víz, ezért a szakmában dolgozók igyekeznek kifejleszteni egy olyan körforgásos gazdasági rendszert, amelyben a lehető leghatékonyabb módon használják fel a vizet. A hatékony felhasználás egy igencsak fontos dolog, ugyanis az agrárszektor a globális éves vízfogyasztás 70%-át teszi ki, ezért a vízkészletek csökkenése jelentős hatással van az ágazatra. Valószínűleg ez a szám tovább fog növekedni, ugyanis egyre több területet kell majd öntözni.

Az egyre gyakoribb aszályok, a klíma változás és a vele együtt járó globális felmelegedés arra készíti az agrár szakembereket és gazdákat, hogy modernizálják az öntöző rendszereket, a víztározókra pedig különösen nagy figyelmet fordítsanak. Hiszen a változó időjárás miatt a csapadék nem egyenletesen elosztva az előző évek mintáját követve esik le, hanem sokkal inkább pár nap alatt zúdul le a földre viharosan.

Az agráriumban azon belül is a növénytermesztésben a körforgásos vízgazdálkodást egy picit a visszatérés az alapokhoz címszóval lehet illetni, hiszen olyan alap am bár nagyon is hasznos igazságokról van ilyen esetben szó, mint a legeltetés vagy éppen az erdők pusztításának a megszüntetése. A legelők regenerálódásának elősegítése érdekében az állatokat rotációsan mozgatják a szántóföldek között. A megfelelő legeltetésszervezés javítja a talaj vízfelvételét és csökkenti a lefolyást, ezáltal a legelők jobban ellenállnak a szárazságnak. A talajban található szerves anyag növekedése és a jobb növénytakaró szintén hozzájárulnak a víztakarékossághoz a rotációs legeltetés során. A növényzet és az erdők megőrzése alapvető fontosságú a talajvíz visszatartásához és a talajerózió megakadályozásához. Azonban a mezőgazdasági területek bővítése gyakran erdőirtással jár, amelynek visszaszorítása az egyik legfontosabb globális kihívás. A vizes élőhelyek védelme szintén jelentős szerepet játszik a vízgazdálkodásban, mivel ezek megóvják az édesvizeket a szennyeződéstől, és lassítják a kiszáradási folyamatokat. (Vértesy 2023)

Illetőleg a folyamatosan és sajnos egyre gyorsabban változó időjárásnak megfelelően, előnyben kell részesíteni azon fajokat, vagy bizonyos hibrideket, amelyek jól tűrik a szárazságot, valamint könnyen és jól alkalmazkodnak az időjárás adta körülményekhez.

1.3 Sülysáp település bemutatása

1.3.1 A település területi lehatárolása

Sülysáp a Duna-Tisza közén, Budapesttől keletre található, a Pest vármegyei térségben. Földrajzi helyzetét tekintve könnyen elérhető mind a fővárosból, mind pedig a környező városokból.

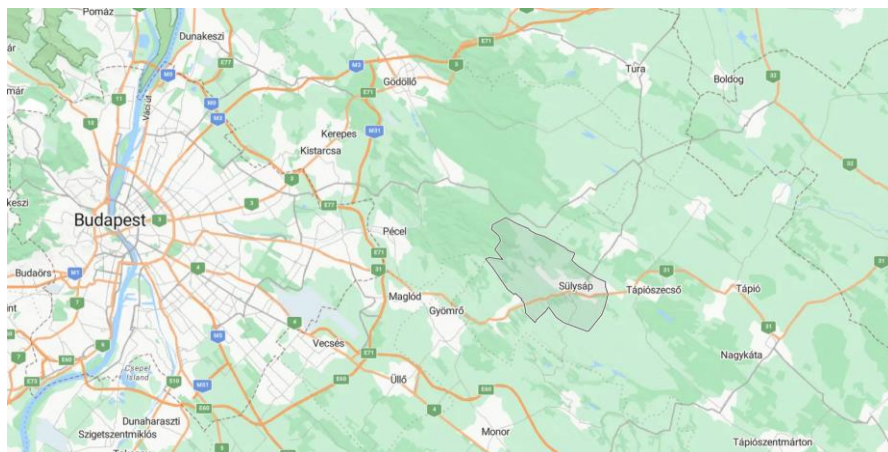
Sülysáp a Nagykátai járásban helyezkedik el, melynek második legnépesebb települése. Ennek értelmében a környező települések (Úri, Kóka) övezetében abszolút egy mikro centrumnak számít, ugyanis a környező települések lakói ide érkeznek be, hogy megtudják közelíteni Budapestet tömegközlekedéssel. A város két vasútállomással is rendelkezik, mely egy hatalmas előny az itt élők számára, és egyben szinte meg is magyarázza a város népességének folyamatos növekedését. Az agglomerációs gyűrű kiterjedésével, valamint a tömegközlekedés fejlődésével pedig valószínűleg egyre több ember fog a városba beköltözni.

Amint a 5. ábrán megfigyelhető a várost keresztül szeli a 31-es autó út, amely Budapestről a Clark Ádám térről egészen Dormándig megy, ahol belesatlakozik a 33-as számú főútba. A 31-es autó útja során keresztül szeli többek között Sülysápot, Nagykátát, Jászberényt, Jászapátit,

valamint Hevest is. A fő út segítségével igencsak kényelmesen lehet megközelíteni a fővárost. A városból könnyen elérhetőek az M0-ás, valamint az M4-es autópálya is. Sülysáp elhelyezkedésének meghatározását a következő képen tudnám még jobban pontosítani:

- NUTS1 Közép Magyarország nagyrégió
- NUTS2 Pest régió
- NUTS3 Pest vármegye
- LAU1 Nagykáti járás

5. ábra Sülysáp és a környéki települések. (Forrás: Google térkép https://www.google.com/maps/place/S%C3%BClys%C3%A1p/@47.4559989,19.4319653,23643m/data=!3m1!1e3!4m6!3m5!1s0x4741bb956291d465:0x400c4290c1e25c0!8m2!3d47.453293!4d19.5312122!16s%2Fm%2F043nsxv?hl=hu&entry=ttu&g_ep=EgoyMDI0MTAyMy4wIKXMDS0ASAFAQAw%3D%3D) Letöltés dátuma: 2024.10.09.

1.3.2 A település története

Úgy vélem, hogy egy település alapos megismeréséhez és kutatásához elengedhetetlen az adott falu vagy város történelmének feltárása. Ennek érdekében szeretném bemutatni, hogyan és mikor alakult ki a város, amelyet ma Sülysáp néven ismerünk.

Érdemes először megjegyezni, hogy Sülysáp két különálló település, Tápiósüly és Tápiósáp összevonásával jött létre. Az idők során ezeket a településeket többször is szétválasztották és újra egyesítették, így alakult ki a mai Sülysáp. Ez a város gazdag történelmi múlttal büszkélkedhet, amely egészen az 1200-as évekig vezethető vissza: írásos források ekkor említik először Tápiósápot. Tápiósülyről pedig a 13. század közepéről maradtak fenn írásos feljegyzések, amikor is egy templomot említenek, amelynek helyén 1498-ban gótikus templomot

építettek. Ez a templom az évszázadok során több átalakításon esett át, és ma is a település egyik meghatározó műemléke.

Sülysáp történelme tehát nem csupán régmúlt eseményekben gazdag, hanem egyedülállóan őrzi a két település összekapcsolódásának és szétválásának történetét is, amely szervesen hozzájárult a város jelenlegi arculatához és identitásához. A két települést a közép, valamint az újkor eseményei miatt többször is fenyegette az elnéptelenedés. Itt olyan jelentős korszakokra gondolok, amelyek erőteljesen formálták a magyar történelmet is, mint például a tatárjárás, a tizenöt éves háború, a török hódoltság időszaka, a Rákóczi-szabadságharc, vagy éppen a pestisjárvány. A két településnek valahogyan mindig sikerült talpra állnia, ez köszönhető annak is, hogy a mai 31-es számú főút már akkor is komoly kereskedelmi útvonalnak számított.

A két világháború rengeteg áldozatot követelt, a „nagy háború” (első világháború) ideje alatt Sülysáp egyik mostani fő utcáján egy fogolytábor működött, amely később az 1930-as években levante kiképző központtá alakult át. 1942-ben a zsidókat, és a „nem kívánatos” személyeket hozták ide, majd később innen deportálták őket munkatáborokba. 1944-ben a szovjet hadsereg elfoglalta a falut, azonban nem telepedtek le.

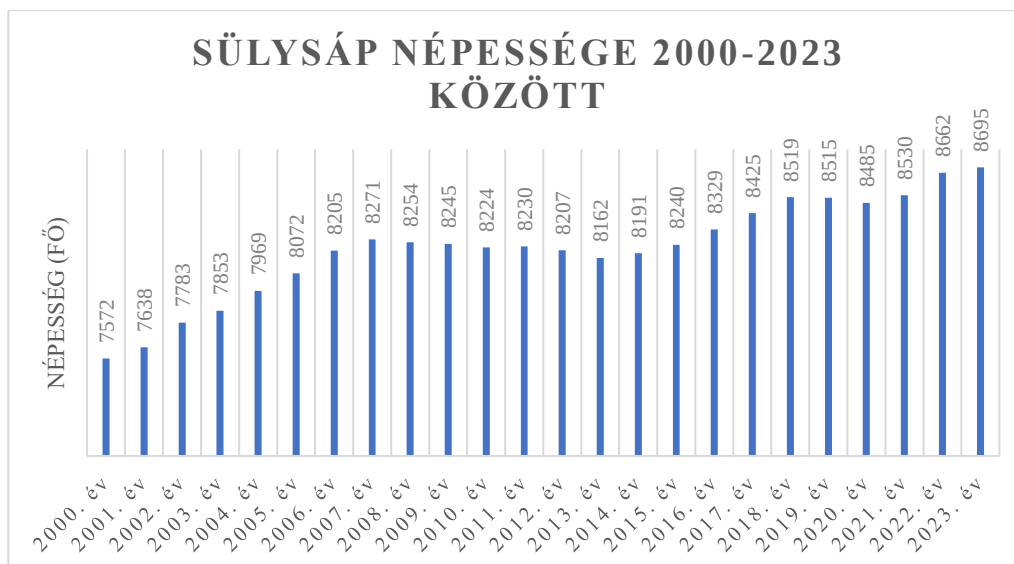
Tápiósüly és Tápiósáp először 1950-ben egyesült, azonban ez olyan konfliktusokat eredményezett a lakosság körében minek következtében 1954-ben szét is választották a két települést, amelyet 1970-ben végérvényesen egyesítettek. Azonban a mai napig érezhető a feszültség a két településrész között. Mi sem jellemzi ezt jobban, minthogy Sülynek és Sápnek két külön papja van, annak ellenére, hogy egy faluról beszélünk más-más atya látja el a papi szolgálatot a két templomban. (<https://www.sulysap.hu/?module=news&fname=tortenet>)

A vállalkozások aspektusából megvizsgálva Sülysápon nagy hagyománya van a kereskedésnek. A városközpontban található piactér területén, egykoron állattitató volt található, ahová a juhászok előszeretettel vitték az állataikat. Ennek köszönhetően a mai piactér egy forgalmas helyé vált, hiszen a mai 31-es fő út már akkor is egy igencsak népszerű és forgalmas útnak volt tekinthető. Amint az látható minden adott volt ahhoz, hogy létrejöjjön egy piac, Sülysáp város szívében. A helyet szinte kivétel nélkül mindenki ismerte, és aki esetleg nem tudta hol van, az biztosan látta, hiszen a mindenkori főút mellett helyezkedik el, és már akkor is ott volt a piac. (Sülysáp Hírforrás 2024/6. szám)

1.3.3 A település népessége és infrastruktúrája

A jó megközelíthetőség, valamint a folyamatosan fejlődő infrastruktúra eredménye tökéletesen kirajzolódik a város népességének a növekedésében.

6. ábra Sülysáp népességének változása 2000-2023 között. (Forrás: KSH, saját szerkesztés 2024)

Amint az a 6. ábrából is látható, az évek során Süllysap lakossága folyamatosan növekedett. Az ezredforduló elején még községi jogállású település népessége 7572 fő volt, amely röpké 23 év alatt felduzzadt 8695-re. Süllysap teszi ki Magyarország népességének 0,09%-át, és pestvármegye népességének 0,69%-át.

A város demográfiai helyzetének elemzését a következő mutatók alapján fogom elkészíteni:

- Élveszülések száma
- Halálozások száma
- Természetes szaporulat
- Odavándorlások száma
- Elvándorlások száma
- Állandó vándorlási különbözet

Ezen mutatók mentén végig haladva igyekszem bemutatni a város demográfiáját és annak változásait.

A 7. ábrán láthatjuk a születések számát Süllyápon 2000 és 2023 között.

7. ábra Élve születések száma Süllyápon (Forrás: KSH, saját szerkesztés 2024)

A városban évente átlagosan 81 csecsemő születik. Süllyáp vezetése igyekszik a lehető legjobb lehetőségeket biztosítani a születő gyermekeknek, akik igénybe tudják venni a magas színvonalú bölcsődei, illetve az óvodai szolgáltatásokat. A városban működő bölcsőde 2011 január 1-én nyitotta meg a kapuit. (<https://sulysapbolcsi.hu/>) Egy korszerű, jól felszerelt létesítményről beszélhetünk. A városban továbbá működik még négy óvoda, melyek a település különböző területein helyezkednek el. Az óvodás korú gyermekeket területi alapon, központilag osztják be, ezzel is megkönnyítve a szülők mindennapjait. Így a családok számára kevesebb utazást igényel az óvodába járás, ami nagyban megkönnyíti az óvodaválasztást. A városban található még két Általános iskola, valamint egy tagiskola. Amely 1-4. osztályig oktatja a felnövő generációt.

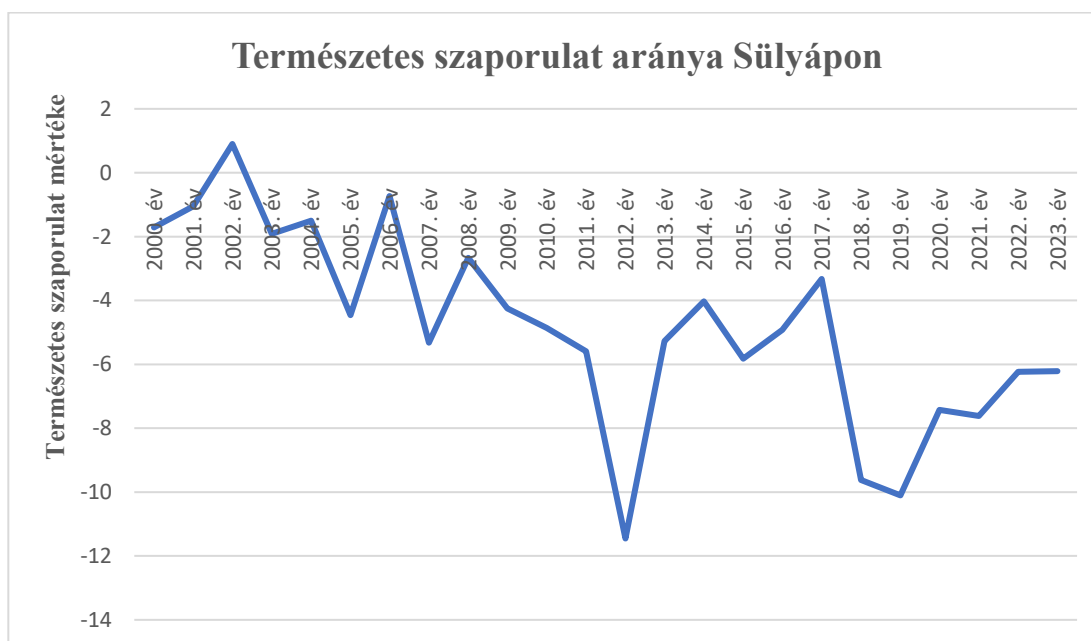
8. ábra Halálozások száma Süllysápon (Forrás: KSH, saját szerkesztés 2024)

Ahogy az a 8. ábrán is látható a halálozások száma a 2011-es éven kívül 2018-ig egy viszonylag egyenletesnek mondható növekedést mutat. A 2019-2021-es időszakban valószínűleg a covid 19-hatásai miatt volt kiugróan magas a halálozások száma Süllysápon.

A halálozások és elveszülésesek számának ismeretében érdemesnek tartom megvizsgálni a természetes népesség növekedés vagy csökkenés mértékét, melyet a 9. ábra fog reprezentálni.

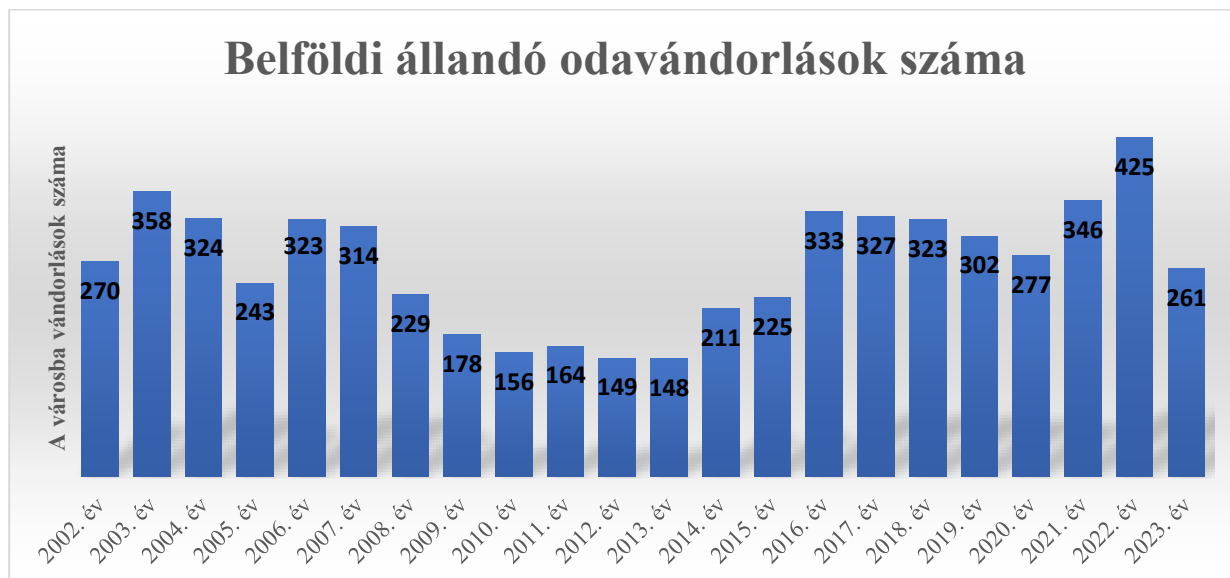
9. ábra Természetes szaporulat mértéke Süllysápon (Forrás: KSH, saját szerkesztés 2024)

Süllysápon a természetes szaporulat alakulása hosszú távon inkább csökkenő tendenciát mutat. A 9. ábra adatai alapján látható, hogy 2002 kivételével minden vizsgált évben negatív volt

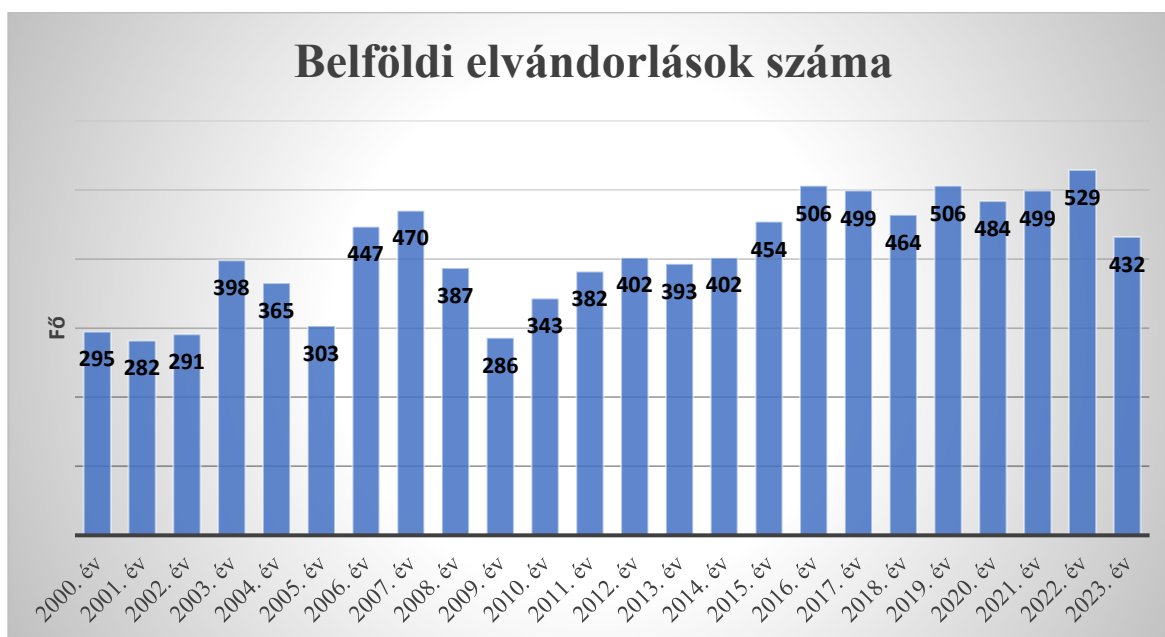
a természetes szaporulat, ami azt jelenti, hogy a halálozások száma rendre meghaladta a születéseket. Ez a demográfiai helyzet azt mutatja, hogy Süllyápon a népesség természetes úton való fenntartása nehézségekbe ütközik, hiszen a folyamatos negatív egyenleg a lakosság fokozatos fogyását eredményezheti.

10. ábra Belföldi odavándorlások száma (Forrás: KSH, saját szerkesztés 2024)

Ahogy az a 10. ábrán is jól látható az utóbbi években igencsak megnőtt a városba beköltözők száma. Átlagosan 268 ember költözik be évente Süllyápra. A városból elvándorlók számát pedig a 11. ábra reprezentálja.

11. ábra Süllysápról elvándorló népesség száma (Forrás: KSH, saját szerkesztés 2024)

Az odavándorlások és az elvándorlások számainak ismeretében érdemesnek tartom megvizsgálni a 12. ábrát, amely az állandó vándorlási különbözetet mutatja meg.

12. ábra Állandó vándorlási különbözet Süllysápon (Forrás: KSH, saját szerkesztés 2024)

Ahogy az a 12. ábrán is látható Süllysápon a vándorlási különbözet a 2008-as évet leszámítva mindig pozitív értéket vesz fel. Tehát több ember költözik be a városba, mint amennyi hagyja el azt. A városba beköltöző embereknek köszönhetően a lakásállomány növekedése tapasztalható Süllysápon. Amint az a 13. ábrán is látható.

13. ábra Süllyápon lévő lakásállományok növekedése 2001-2023 között (Forrás: KSH, saját szerkesztés 2024)

Amint az látszik az 13. ábrán is 2001 és 2023 között közel 500 új lakás épült a városban. A város látképét megnézve könnyen elképzelhető, hogy a jövőben még drasztikusabban fog növekedni a városban lévő lakóállomány száma.

Süllyápon a természetes szaporulat mértéke negatív értéket mutat, ami arra utal, hogy a halálozások száma meghaladja a születések számát. Ez általában a helyi népesség lassú csökkenéséhez vezetne, hiszen természetes úton nem termelődik elegendő utánpótlás a lakosság fenntartásához vagy növeléséhez.

Ezzel szemben, a városban tapasztalható pozitív vándorlási egyenleg ellensúlyozza a természetes fogyást: több ember költözik be, mint amennyi elhagyja a települést. Ennek eredményeként a város lakossága növekszik, mivel az állandó beáramlás révén új lakók pótolják, sőt túl is szárnyalják a természetes úton bekövetkező népességcsökkenést. Ezen folyamatoknak köszönhető, hogy amint a 14. ábrán is látható a népsűrűség folyamatos növekedést mutat az elmúlt években.

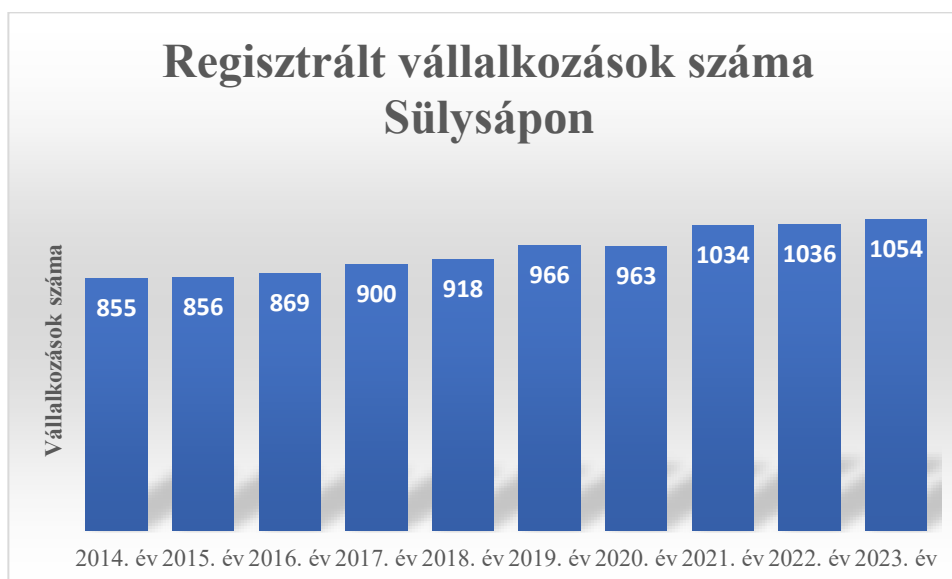
14. ábra Süllysáp népsűrűségének változása 2000-2023 között (Forrás: KSH, saját szerkesztés 2024)

1.3.4 Süllysápi vállalkozások helyzete

A vállalkozások száma Süllysápon szinte egy exponenciális növekedést mutat. Amint az a 15. ábrából is látható.

15. ábra Regisztrált vállalkozások száma Süllysápon 2014-2023 év között (Forrás: KSH, saját szerkesztés 2024)

Az oszlopdiagramm világosan szemlélteti számunkra a növekedést, amelyet Süllysáp város önkormányzata is aktívan igyekszik támogatni. A város által kivetett 1,7%-os iparűzési adó a legalacsonyabb az egész környéken, ami kedvező feltételeket teremt a helyi vállalkozások

számára. Ezen kívül, Budapest közelsége is jelentős előny, hiszen ez lehetővé teszi a vállalatok számára, hogy könnyen hozzáférjenek a főváros piaci lehetőségeihez és erőforrásaihoz.

A város központi szerepe a nagykátaai járásban tovább erősíti a helyi vállalkozások helyzetét, mivel a közlekedési kapcsolatok és az infrastruktúra révén vonzóbbá válik a befektetések szempontjából. Ráadásul a helyi humán tőke is jelentős mértékben hozzájárul a vállalkozások növekedéséhez, hiszen a városban élő, képzett munkaerő rendelkezésre áll, ami kulcsfontosságú a fejlődéshez. A fent említett tényezők együttesen hozzájárulnak ahhoz, hogy Süllysáp gazdasági környezete kedvezőbbé váljon, és a helyi vállalkozások sikeresen fejlődhessenek.

2 Kutatás módszertan

2.1 Kutatás célja, módja

Kutatásom az általam megfogalmazott hipotézisekre épült, melyekkel igyekeztem bizonyítani, vagy cáfolni az adott feltevést. Úgy gondolom, hogy a vállalkozások helyzete és gazdasági lehetőségei egy igencsak komplex téma. Ezért igyekeztem egy kvantitatív kutatással minél szélesebb körben elérni az ide bejegyzett vállalkozások vezetőit, illetve készítettem személyes interjút, amivel szerettem volna megismerni a Süllysápon működő vállalkozások helyzetét, mindennapjait, valamint megtudni az interjúalanyok véleményét a kérdőíves kutatásom eredményeiről.

Kérdőíves kutatásom segítségével szeretném megismerni a vállalkozások gazdasági helyzetét és a környezetvédelemhez való hozzáállásukat. Megtudni, hogy egy adott vállalkozás a lineáris vagy körforgásos gazdaság jegyeit hordozza magában. A megkérdezettek ismerik-e a körforgásos gazdaságban rejlő lehetőségeket és nyitottak-e erre a gazdaságra való átállásra. Személyes interjút alkalmával szerettem volna mélyebben, részletesebben megérteni és személyesen is megtapasztalni, hogy milyen is az élet vállalkozóként Süllysápon.

A kérdőíves kutatás és személyes interjút során szeretnék egy konklúziót vonni a Süllysápon lévő vállalkozások gazdasági helyzetéről, valamint igyekszem minél alaposabban kiértékelni a megkérdezetteket a körforgásos gazdaságra való átállási hajlandóságukról.

Szekunder kutatásomban arra keresem a választ, hogy Süllysápon vagy a járás többi településén nagyobb a vállalkozói kedv.

2.2 Kérdőíves kutatás

Kérdőíves kutatásomat a hipotézisekre alapozva építettem fel, amely összesen 11 főkérdésből állt. A 11 főkérdésen kívül pedig a kérdőív tartalmazott további négy darab kérdést, amelyeket csak egy-egy bizonyos válasz esetén kérdeztem meg a kitöltőtől.

A **kérdőíves kutatásom** azt a célt szolgálta, hogy minél szélesebb **körben elérjem a vállalkozásokat**. Alapot nyújtson a kutatásomhoz, valamint a későbbi személyes interjúkkal elérjem, hogy egy **komplex átfogó képpel rendelkezek a Süllysápon lévő vállalkozások helyzetéről**. Kérdőívem összeállítása során igyekeztem a lehető legegyszerűbben feltenni azokat a kérdéseket, amelyek foglalkoztattak. Természetesen tekintettel kellett lennem a vállalkozók leterheltségére is, ezért egy rövid idő alatt kitölthető kérdőívet állítottam össze, bízva abban, hogy minél többen kitöltik.

Kérdőíves kutatásomat a Google űrlap segítségével végeztem el. Korábban volt már szerencsém dolgozni az oldallal és akkor is jó benyomást keltett bennem, felhasználó barát.

2.2.1 Kihívások, nehézségek

Előzetesen is számítottam rá, hogy a vállalkozók elérése igencsak nehézkes embert próbáló feladat lesz. Tisztában vagyok vele, hogy egy vállalkozást vezetni mekkora felelősség, illetve mennyi feladattal jár. A vállalkozások vezetőit igyekeztem elsősorban a kapcsolati hálón keresztül elérni és megszerezni a telefonszámukat. Amint ez sikeresen megtörtént, **felhívtam őket telefonon**. Beszélgetésünket egy rövid bemutatkozással kezdtem, majd jeleztem felé, hogy kitől vagy éppen milyen módon sikerült megszereznem a telefonszámát. A beszélgetés során **kértem a kérdőívem kitöltésére**, természetesen csak akkor, ha ideje engedi. Akadtak olyan vállalkozók is, akiket **személyesen kerestem fel** és kértem őket, hogy segítsék a munkámat egy kitöltéssel, hogy a kutatásom minél reprezentatívabb legyen. A kérdőívek nagy részét olyan vállalkozásoknak küldtem ki, akikkel előzetesen telefonon vagy személyesen egyeztettem. Néhány vállalkozónak nem esett olyan jól, hogy „zaklatom”, azonban a nagytöbbségük nagyon készségesen és örömmel segítette munkámat a kérdőív kitöltésével. Természetesen voltak olyanok is a megkeresettek között, akikkel baráti vagy éppen rokoni kapcsolatban állok, náluk egy fokkal könnyebb dolgom volt a kérdőív kitöltése kapcsán.

Nehézségeket elsősorban az jelentette, hogy jó pár vállalkozó nem töltötte ki a kérdőívemet, a telefonos egyeztetés ellenére.

Összesen 61 vállalkozás vezetőjét sikerült megtalálnom telefonon vagy személyesen. Ezek közül 44-en töltötték ki a kérdőívemet.

2.2.2 A kérdőív bemutatása

Sülysápon összesen 1036 db vállalkozás található. Ebből sikerült felkutatnom 61-et, azaz a vállalkozások 5,88%-át. **A kérdőívet az összes sülysápi vállalkozás 4,24%-a töltötte ki.**

A linkre kattintva a kitöltő egy képet látott, amelyet a 16. ábra reprezentál. A fényképen Sülysáp látható egy drónfelvételen.

16. ábra Sülysáp madártávlatban

(Forrás:

https://www.sulysap.hu/index.php?module=images&action=img_gallery&fname=LEGIKEPEK)

Letöltés dátuma: 2024.10.09.

A kérdőív címe: Mikro-, kis- és középvállalkozások helyzete Süllysápon. A címet követi egy kisebb szakasz, melyben bemutatkozom, valamint ismertetem a kitöltővel, hogy miért is készítettem a kérdőívet. A bemutatkozó szöveg:

„Tisztelt Vállalkozás Vezető!

Gulyás Bence vagyok a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem harmadéves Vidékfejlesztési agrármérnök szakos hallgatója. Szakdolgozatomat a Süllysápon tevékenykedő mikro-, kis- és középvállalkozások helyzetéről írom. A dolgozatom célja, hogy reális képet kapjak a Süllysápon lévő vállalkozások helyzetéről.

Kérem töltsse ki a kérdőívemet, ha az Ön vállalkozása Süllysáp településen található!”

1. kérdés:

A bemutatkozó szöveget követően a kitöltőt az első kérdésem fogadja. Melyben megkértem, hogy röviden írja le mivel foglalkozik a vállalkozása. Az első kérdés célja, hogy megtudjam, a vállalkozást mely négy nagy gazdasági szektorba csoportosítható.

2. kérdés:

Második kérdésemmel szerettem volna megtudni, hogy hány munkavállaló dolgozik a cégben a vállalkozás vezető személyét is beleértve. Ennél a kérdésnél a kitöltő 5 válaszpont közül választhatott. A választható pontok a következők voltak:

- 1
- 2-5
- 6-10
- 11-50

- 51 fő felett

3. kérdés:

A harmadik kérdésben megkérdeztem, hogy mekkora volt a vállalkozás nettó árbevétele 2023-ban. A nagyobb átláthatóság érdekében a három nagy intervallumot határoztam meg, amelyek közül a vállalkozás vezetői tudtak választani.

- 0-700 millió forint
- 700 millió - 3 milliárd forint
- 3 milliárd- 18 milliárd forint

A kategóriák a 2004. évi XXXIV. törvény alapján lettek meghatározva, a kategorizálás érdekében.

4. kérdés:

A negyedik kérdés segít pontosabban megismerni azokat a tényezőket, amely a helyi vállalkozások döntéseit befolyásolja. A kérdés célja, hogy kiderítse, milyen tényezők járulnak hozzá leginkább a vállalkozók döntéséhez egy adott település (jelen esetben Süllyás) választásában. Betekintést nyerhetünk abba, hogy milyen helyi erőforrásokat és adottságokat tartanak értékesnek, illetve melyek azok az elemek, amelyek a térségi versenyképességet javítják. A kérdőívet kitöltőket arra kértem, hogy a felsorolt pontok közül válasszon ki hármat:

- A kedvező 1,7%-os iparüzési adó mértéke.
- A Budapesttől való jó megközelíthetőség.
- Családom, barátaim itt élnek, itt születtem, ezáltal fel sem merült bennem, hogy máshol legyen a vállalkozásom székhelye.
- A Nagykáta járásban betöltött központi szerep.
- A humán tőke ereje, amelyet ki tudok használni üzleti tevékenységem során.
- A Jászberényhez, Jászfényszaruhoz, illetve a környező települések autóval való könnyű megközelíthetősége.
- Egyéb...

5. kérdés:

Az ötödik egy eldöntendő kérdés volt, melyre a vállalkozások igennel vagy nemmel tudtak válaszolni. A kérdés célja, hogy megtudjam a vállalkozások továbbra is a városban képzelik-e el a jövőjüket.

5/a kérdés:

Az ötödik kérdés két részből állt. A kérdés második fele csak azon vállalkozóknak jelent meg, akik nem választ adtak válaszul. Tőlük igyekeztem megtudni a válasz okát, ezért arra kértem őket, hogy indokolják a válaszukat.

6. kérdés:

A hatodik kérdésben a vállalkozás vezetőket arra kértem, hogy jelöljék meg mely az a három fejlesztés, amelyeket forrás esetén biztosan megvásárolnának. A kitöltők az alábbiakból választhattak:

- Olyan eszköz vagy program vásárlása, amely növeli a gyártási kapacitást.
- Ingatlan vásárlása befektetés céljából.
- Telephely, raktár vásárlása, bővítése.
- Környezet tudatossági fejlődés, a körforgásos gazdaságba való becsatlakozás lehetőségének keresése.
- Technológiai fejlesztések (automatizáció és digitalizáció).
- Termékek vagy szolgáltatások repertoárjának a bővítése.
- Marketing és Ügyfélszerzés fejlesztése.
- Egyéb...

A kérdés célja, hogy betekintést kapjak abba mennyire is fontos egy Súlysápon lévő vállalkozás életében a körforgásos gazdaságba való becsatlakozás. Érdekelt, milyen megvalósítandó célok vannak egy vállalkozás életében, illetve, hogy megtudjam melyek azok a területek, amelyet a vállalkozások fejlesztenének.

7. kérdés:

A kérdőívet kitöltő vállalkozásoknak egy 1-5-ig terjedő skálán kellett meghatározniuk, hogy saját bevallásuk szerint mennyire is környezettudatos a vállalkozásuk. A skála két végén lévő meghatározást a kérdőívet kitöltő személy is láthatta ez volt a viszonyítási alap. A definíciók a következők voltak:

- 1. Egyáltalán nem vagyok környezettudatos.**
2. Néha odafigyelek, de csak akkor, ha ez nem jelent kényelmetlenséget vagy többletköltséget.
3. Próbálok környezettudatos lenni, ha ez nem jelent nagyobb áldozatot számomra.
4. Rendszeresen igyekszem környezettudatosnak lenni, még ha ez némi extra erőfeszítést vagy kisebb többletköltséget is jelent.

5. Igyekszem minden tölem telhetőt megtenni, még ha ez plusz költséget is okoz nekem.

A kérdőív kitöltője az első, valamint az ötödik ponton látható megállapítás alapján tudta bekeategorizálni a vállalkozását.

8. kérdés:

A nyolcadik kérdésben a vállalkozóknak a 17. ábra alapján kellett eldönteniük, hogy a vállalkozásuk tevékenységi köre melyik gazdasági folyamathoz kötődik jobban.

17. ábra Lineáris, körforgásos gazdaság bemutatása (Forrás:<https://fataj.hu/2023/03/a-korforgasos-gazdasag-bevezetese-strategia-bemutato/>) Letöltés dátuma: 2024.10.05.

Kategóriákat jelöltem meg, melyek alapján a válaszadó könnyen el tudta dönteni, hogy melyik típusba tartozik a vállalkozása. A következőkből tudtak választani:

- A vállalkozásom teljes mértékben a körforgásos gazdaság jegyeit hordozza magában.
- A vállalkozásom nagy mértékben a körforgásos gazdaság elvei szerint működik.
- A vállalkozásom a körforgásos, illetve a lineáris gazdaság jegyeit is magába foglalja.
- Nagy mértékben a lineáris gazdaság elvei szerint működik a vállalkozásom.
- Teljes mértékben a lineáris gazdaság elvei alapján működik a vállalkozásom.
- Nem tudom megítélni.

Ezen 6 lehetőség közül tudtak a vállalkozók választani. Amennyiben a „Nagy mértékben lineáris gazdaság elvei szerint működik a vállalkozásom.” vagy a „Teljes mértékben a lineáris gazdaság elvei alapján működik a vállalkozásom.” úgy további két kérdésre kellett válaszolni.

A kérdés célja az volt, hogy megtudjam a vállalkozások milyen mértékben csatlakoznak be a körforgásos gazdaságba.

8/a. kérdés:

A 8/a kérdésben a vállalkozókat arról kérdeztem, hogy mi az oka annak, hogy vállalkozásuk teljes vagy nagy mértékben a lineáris gazdálkodás elveit követi. Az alábbiak közül tudtak választani:

- Nem hallottam még a körforgásos gazdaságról.
- Vállalkozásom véleményem szerint, nem tud bekapcsolódni a körforgásos gazdaságba.
- Nincs elegendő forrásom ahhoz, hogy bekapcsolódjak a körforgásos gazdaságba.
- Nem érdekel a körforgásos gazdaság. Örülök, hogy a vállalkozásom működik.
- A profit számomra fontosabb, mint a körforgásos gazdaságban való részvétel.

Igyekeztem megtudni annak az okát, hogy a vállalkozások miért követik a lineáris gazdálkodás elveit.

8/b. kérdés:

A kérdés arra irányult, hogy a vállalkozó lát-e lehetőséget a körforgásos gazdálkodás elemeinek bevezetésére a cégében és ha igen, milyen feltételek kellene ehhez. A válaszadókat arra kértem, hogy röviden indokolják válaszukat, hogy jobban megérthető legyen, hogy milyen feltételekre van szüksége a vállalkozónak a körforgásos gazdaság bevezetésére.

9. kérdés:

A kérdés arra irányult, hogy megtudjam a termelési folyamatban használnak-e olyan anyagot, amely egy másik termelési folyamatban már hulladéknak volt tekintve vagy olyan anyagot, amely újrahasznosított.

A kérdés célja, hogy felmérje a vállalkozások milyen mértékben alkalmaznak újrahasznosított anyagokat a termelési folyamataikban. A cél az, hogy képet kapjak arról, mennyi anyagot hasznosítanak újra ahelyett, hogy új alapanyagokat vásárolnának. Ezzel nemcsak a környezeti fenntarthatóság mértékét lehet megállapítani, hanem azt is, hogy a vállalkozás mennyire elkötelezett a körforgásos gazdaság és a fenntartható termelés mellett. A kérdésre a kitöltők igennel, valamint nemmel tudtak válaszolni.

9/a kérdés:

A válaszadók azon részét, akik igennel válaszoltak megkértem arra, hogy fejtsék ki milyen anyagot hasznosítanak újra a termelési folyamat során.

A kérdés célja az volt, hogy megtudjam, hogyan kapcsolódnak bele a vállalkozások a körforgásos gazdaságba.

10. kérdés:

Ez a kérdés arra irányult, hogy ha a vállalkozás számára elérhetővé válna egy pályázati lehetőség a körforgásos gazdaságra való átállás támogatására, akkor a vállalkozó hajlandó lenne-e élni ezzel a lehetőséggel. Más szavakkal, érdekli-e a vezetőt a körforgásos gazdasági modell bevezetése a cégében, amennyiben ehhez anyagi vagy szakmai támogatást kaphatna a pályázat útján.

A vállalkozók az alábbi pontok közül tudtak választani:

- Nem fogok pályázni, egyelőre jó minden úgy ahogy van.
- Elgondolkodnék raja.
- Biztosan pályáznék rá.

A kérdés célja, hogy felmérjem mekkora motiváció lakozik a városban lévő vállalkozókban a körforgásos gazdaságra való átállás iránt.

11. kérdés:

A kérdésben arra kérdeztem rá, hogy a vállalkozások hajlandóak lennének-e hitelt felvenni a körforgásos gazdaságba való bekapcsolódás érdekében. A válaszlehetőségek "igen" vagy "nem" voltak. A kérdés célja annak felmérése volt, hogy mennyire motiváltak a vállalkozók a körforgásos gazdasági modellhez való csatlakozásban és mekkora kockázatot vállalnának ennek megvalósításához.

2.3 Személyes interjú

A téma minél mélyebb megismerése érdekében a kérdőíves kutatás mellett igyekeztem személyes interjúkat is készíteni a városban lévő vállalkozásokkal, hogy minél pontosabb képet kapjak a helyzetükről.

A személyes interjú során hasonló kérdéseket tettem fel, mint a kérdőíves kutatásban. A kérdéseket előzetesen kidolgoztam és elküldtem az interjú alanyoknak, akikkel nagyjából 30 percet beszélgettem. Kérésükre a szakdolgozatomban csak a keresztnévüket adom meg és ezzel hivatkozom rájuk a kutatási eredményeim leírása során.

Az első személyes interjúra 2024. augusztus 22-én került sor. Ezen a napom ellátogattam egy Sülysápon működő gumiszervíz tulajdonosához Imréhez. Az interjú a szervízben valósult meg.

A második személyes interjút egy Sülysápon lévő egyéni vállalkozóval Péterrel készítettem 2024. október 26-án. Az interjú körülbelül fél óráig tartott, melynek során egy kötetlen beszélgetés keretein belül igyekeztem feltenni a kérdéseimet.

Amint azt már említettem előre meghatározott kérdésekkel készítettem az interjút. A kérdések a következők voltak:

- Kérem mutassa be mivel foglalkozik a vállalkozása és hány munkavállalót foglalkoztat önmagát is beleértve?
- Melyek voltak a legmeghatározóbb szempontok amikor Sülysápon kezdte meg vállalkozói pályafutását?
- Mit gondol az Ön vállalkozása mennyire környezettudatos. Melyik fokát foglalja el egy olyan 1-5-ig terjedő skálának melynek első foka az: egyáltalán nem vagyok környezet tudatos, legmagasabb, azaz ötödik foka az: igyekszem minden tőlem telhetőt megtenni, még ha plusz költségeket is okoz ez számomra.
- Halott-e már a körforgásos gazdaságról? Fellelhetőek az elemei a termelési folyamata során?
- A termelés folyamata során használnak-e bármilyen olyan anyagot, amely újrahasznosított?
- Ha lehetősége nyílna pályáznia egy olyan pályázatra, amely segít cégének becsatlakozni a körforgásos gazdaságba élne-e vele?
- Vállalkozása körforgásos gazdaságba való becsatlakozása érdekében hajlandó lenne hitelt felvenni?

2.4 Szekunder kutatás

Szekunder kutatásom során a KSH adatbázisának segítségével vizsgáltam meg a nagykáti járásban található településeken található vállalkozások számát és a települések népességét.

A kutatásommal a célom az volt, hogy megvizsgáljam, hogy a Nagykáti járás települései esetén melyik településen mennyi az ezer főre jutó vállalkozások száma.

3 Kutatási eredmények

3.1 Kérdőíves kutatás eredményei

A kérdőíves kutatásommal 61 vállalkozót kerestem fel személyesen vagy telefonon és informáltam a kutatásom céljáról. Kértem, hogy az általam összeállított kérdőívet szíveskedjenek kitölteni. A kérdőívemet 44 vállalkozó töltötte ki összesen, tehát a megkeresett vállalkozások 72%-a.

1. kérdés:

A kérdőívet összesen 44 Süllyápon lévő vállalkozó töltötte ki. Egy vállalkozó volt, akinek két vállalkozása van, amiket egyszerre tüntetett fel. A pontosabb munka érdekében ezt a két vállalkozást külön kezeltem, a bekategorizálás folyamata során. Ennek értelmében 45 darab tevékenységi kört soroltam be, a négy nagy gazdasági kategóriába.

A vállalkozások tevékenységét figyelembe véve soroltam be a különböző szektorokba. A besorolás folyamata során figyelembe vettem a négy nagy (primer, szekunder, terciér, kvaterner) gazdasági szektor alapelveit, szabályait:

- A primer szektorba azok a vállalkozások kerültek melyek közvetlenül a természetben található javakat állítják elő.
- A szekunder szektorba azok a vállalkozások, melyek a természetből származó javak megmunkálásával foglalkoznak (gyártás, előállítás).
- A terciér szektor pedig azoknak a vállalkozásoknak az összegyűjtésére szolgál melyek valamiféle szolgáltatás értékesítésével foglalkoznak.
- A kvaterner szektorba pedig azok a vállalkozások kerültek melyek a kutatással, fejlesztéssel és az innovációval foglalkoznak.

A primer szektor meghatározása alapján 5 cég van melyek ebbe a kategóriába sorolhatóak:

- Baromfi, valamint haszonállat táp forgalmazása
- Baromfihús feldolgozás
- Fakitermelés, fenyőfa értékesítés karácsonykor
- Főként növénytermesztés, és állattenyésztés
- Kertészeti munkák

A szekunder szektor 17 vállalkozást foglal magában:

- Asztalos
- Asztalos, kárpitos termékek gyártása

- Autó és bútor kárpit tisztítás
- Baromfi, valamint haszonállat táp forgalmazása
- Baromfihús feldolgozás
- Bőrdíszmű (táskák javítása és eladása)
- Építési sít újra felhasználása
- Építőipari termékek forgalmazása
- Épületgépészeti kivitelezés
- Fakitermelés, fenyőfa értékesítés karácsonykor
- Festés, mázolás
- Főként növénytermesztés, és állattenyésztés
- Hideg és meleg burkolás, kisebb kőművesmunkák
- Kárpitozott bútorok javítása, felújítása
- Kenyér, friss pékárú gyártása
- Kertészeti munkák
- Klíma szerelés
- Könnyűfémöntés, lakatosmunkák
- Üvegezés
- Villanszerelés
- Víz gáz fűtés szerelés
- Víz-, gáz-, fűtés-, légkondicionáló-szerelés

Tercier szektor 23 vállalkozást számlál:

- Autómosó, tisztító
- Autószerelés
- Családi napközi óvoda üzemeltetése
- Csomag logisztikai feladatok
- Egészségügyi szolgáltatás
- Élelmiszer és egyéb használati cikkek értékesítése
- Fodrászat
- Fodrászat, szépségszalon
- Gyerekek fejlesztése
- Gyermek fejlesztés
- Gyógypedagógia
- Gyógypedagógia, fejlesztő órák
- Kereskedelem (Dohánybolt)

- Kis vegyeskereskedelem
- Kozmetikai termékek és kezelés
- Műkörmös
- Pénzügyi tanácsadás
- Pénzügyi tanácsadás
- Rendezvényszervezés, eszköz bérbeadás
- Szállítmányozás, áruszállítás
- Személy és teher gumi szerelés
- Üzletviteli tanácsadás
- Zöldség és gyümölcs értékesítés

A kérdőívet kitöltött vállalkozások között nem szerepel olyan, amelyet a kvaterner szektorba lehetne besorolni.

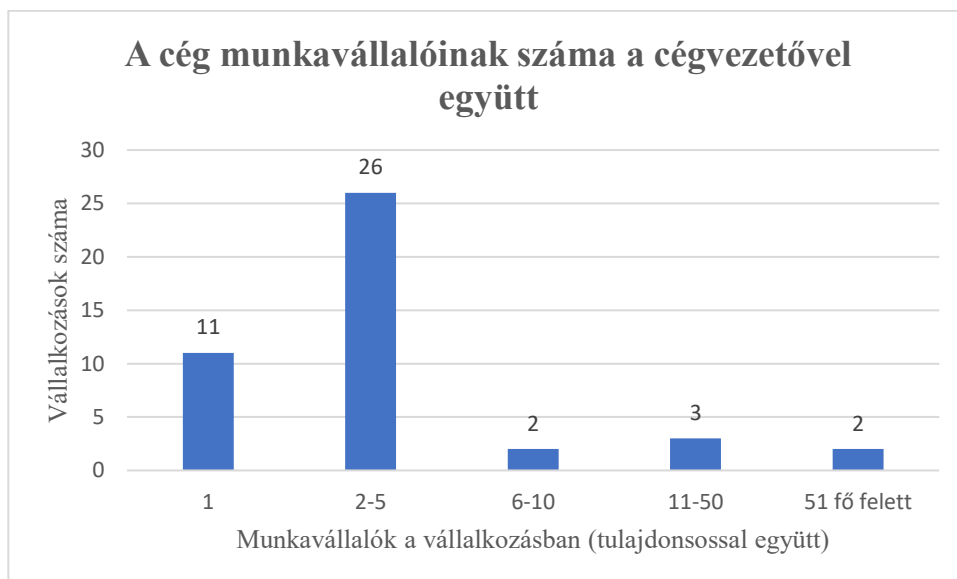
18. ábra A Súlysápon lévő vállalkozások szektorokba való kategorizálása (Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján, saját szerkesztés 2024)

A megkérdezett vállalkozások adatait figyelembe véve a tercier szektor a maga 51%-kával a legnagyobb részarányt teszi ki, ezt követi a szekunder szektor 38%-kal. Majd a primer szektor 11%-kal ahogyan az a 18. ábrán is látható.

2. kérdés:

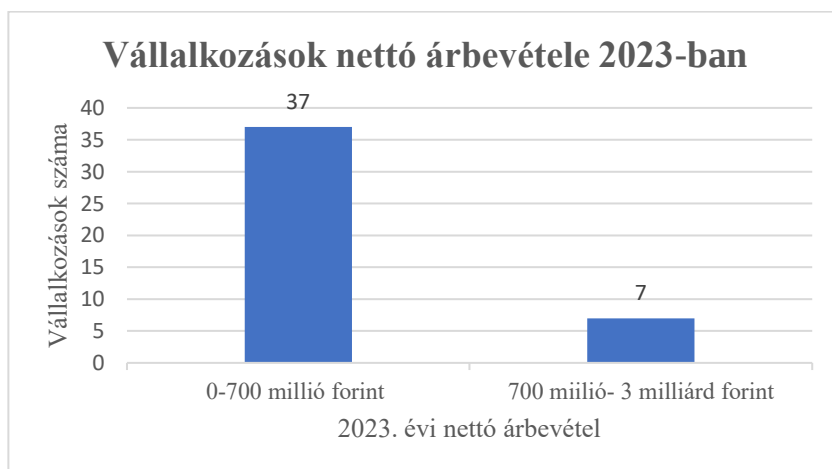
19. ábra A cég munkavállalóinak száma (Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján, saját szerkesztés 2024)

A megkérdezett vállalkozások munkavállalói adatait vizsgálva a 19. ábrán látható a kérdőívet kitöltő vállalkozások 59%-a 2-5 fő munkavállalót foglalkoztat. 11 darab olyan egyéni vállalkozó van, akik nem foglalkoztatnak alkalmazottat. Továbbá 2 olyan vállalkozás van, ahol a foglalkoztatottak létszáma 6-10 közötti intervallumban van. A megkérdezettek közül 3 vállalkozás foglalkoztat 11-50 munkavállalót. Illetve 2 olyan cég van, ahol a foglalkoztatottak létszáma több mint 51 fő.

3. kérdés:

20. ábra A vállalkozások kategorizálása 2023 évi nettó árbevétele alapján (Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján, saját szerkesztés 2024)

A 20. ábrán látható, hogy a vállalkozásoknak a 84%-a 0-700 millió forint közötti az árbevétele. A megkérdezettek közül csupán 7 olyan vállalkozás van, amely 700 millió- 3 milliárd forint közötti árbevétellel rendelkezik.

A vállalkozások foglalkoztatottsági számának ismeretében, valamint a 2023-as nettó árbevétel tudatában, jogszabályok által meghatározott definíciók alapján a vállalkozásokat be tudjuk sorolni mikro-, kis- vagy középvállalati kategóriákba.

A megkérdezett cégek 15%-a éri el a kis vállalkozáshoz szükséges árbevétel kategóriát (700 millió – 3 milliárd forint). Azonban a vállalkozások méret alapján való kategorizálása nem csupán a nettó árbevétel alapján történik, figyelembe kell venni a létszámot is.

Jogszabály szerint egy vállalkozás akkor minősül mikrovállalkozásnak, ha létszáma kevesebb, mint 10 fő és nettó árbevétele nem haladja meg a 700 millió forintot. Kisvállalkozásnak az tekinthető, amelynél a létszám 50 főnél kevesebb és az éves nettó árbevétel legfeljebb 3 milliárd forint. Középvállalkozásnak minősül az a vállalkozás, amelynek létszáma 250 fő alatt van és éves nettó árbevétele nem éri el a 18 milliárd forintot.

Ezen szempontrendszer alapján a megkérdezett vállalkozások MKV besorolását a 21. ábrán láthatjuk.

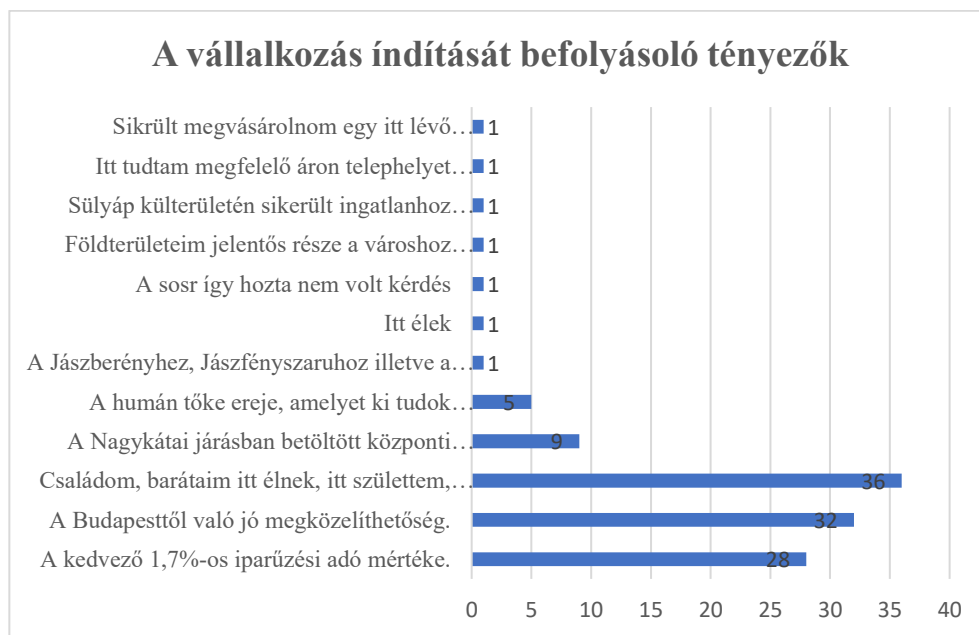
21. ábra A megkérdezett súlysági vállalkozások MKV besorolása (Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján, saját szerkesztés 2024)

Amint az látható a városban a megkérdezett vállalkozások 91%-a mikro vállalkozásnak tekinthető, a kisvállalkozások aránya pedig 9%.

4. kérdés:

22. ábra A vállalkozás indítását befolyásoló tényezők (Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján, saját szerkesztés 2024)

Ahogy az a 22. ábrán is látszik a legnépszerűbb és legtöbbek által fontosnak tartott szempont a család, valamint a barátok közelsége, a hely, ahol az ember felnőtt, megszületett. A kérdőívet kitöltő vállalkozók 81%-a tartja fontosnak ezt.

A vállalkozók 72%-ának fontos Budapest közelsége, gazdasági erejét figyelembe véve ez egyáltalán nem meglepő. A kérdőívet kitöltők 63%-a tartja fontosnak az 1,7%-os iparűzési adót, 20%-nak pedig fontos Sülysáp nagykáti járásban betöltött központi szerepe. A humán tőke ereje a kitöltők 11%-ának fontos, a jársági városok közelsége pedig a kérdőívet kitöltők 2%-ának jelentős.

Az egyéb választási opciót a kitöltők 14%-a választotta. Az indokokat jóval nehezebb csoportosítani, mint az előre meghatározott kategóriákat. Azonban a legtöbbjükben van valami közös. A 6 fő kitöltő (aki az egyéb opciót jelölte meg) közül nagy részben azért is Sülysápon kezdte meg a vállalkozói életét, mert a város közelében vagy esetleg a település külterületén sikerült ingatlant vásárolnia. Továbbá egy vállalkozó jelezte, hogy azért telepítette vagy nyitotta meg itt a vállalkozását, mert itt él. Egy darab számot számlál az az eset, aki az eddigiektől eltérő gazdasági vagy éppen szociológiai okok helyett a következő választ adta: a sors így hozta, nem volt kérdés.

5. kérdés:

23. ábra A Süllysápon lévő vállalkozások költözési szándékai a jövőben (Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján, saját szerkesztés 2024)

Amint azt a 23. ábrán is látható a vállalkozások 95%-a nem szeretne elköltözni Süllysápról a jövőben.

A kérdőívet kitöltők minegy 5%-a válaszolt igennel. Ami azt jelenti, hogy a jövőben el szeretnék költöztetni a vállalkozásukat Süllysápról. Ezen vállalkozókat megkértem arra, hogy indokolják válaszukat.

5/a. kérdés:

A kérdésekre kétféle választ kaptam:

- „Ha az élet jobb lehetőséget kínál.”
- „A későbbiekben szeretnék irodát nyitni Budapesten.”

Az egyéb válaszokból az derült ki, hogy a válaszadók egyike sem a várossal való elégedetlenség miatt fontolgatja a távozást. Sokkal inkább egy óvatos, előrelátó tervezés érzékelhető a válaszaikból.

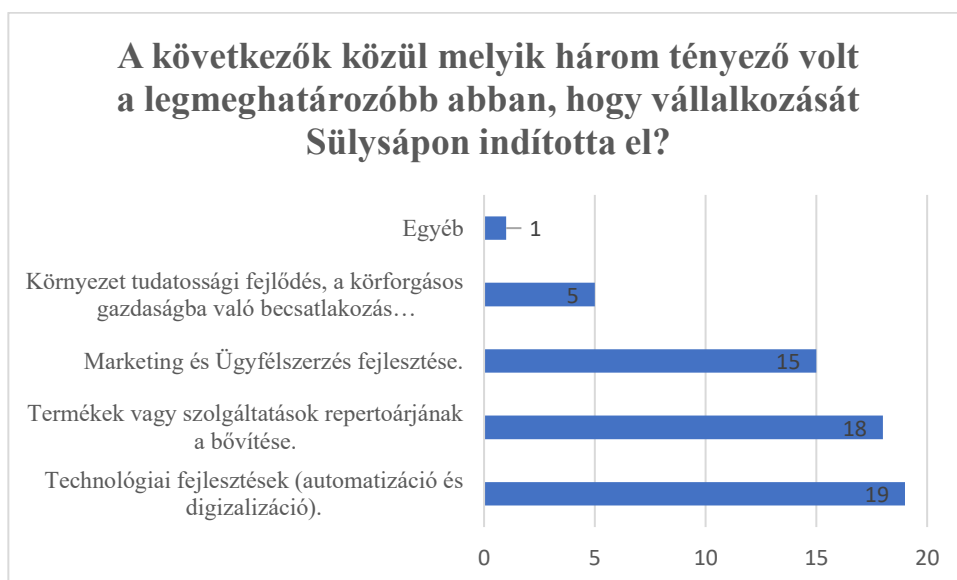
6. kérdés:

A vállalkozások igencsak nagy repertoáron választottak a megadott opciók közül, ezért két diagrammban fogom ábrázolni az eredményeket a könnyebb megértés, valamint a pontosabb feldolgozás érdekében. A három leggyakrabban választott opciót, a 24. ábra reprezentálja.

24. ábra A Sülysápon történő vállalkozásindítást befolyásoló kulcstényezők (Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján, saját szerkesztés 2024)

25. ábra Sülysápon történő vállalkozásindítást befolyásoló további tényezők (Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján, saját szerkesztés 2024)

Amint a 24. és 25. ábra is jól szemlélteti, a kérdőívet kitöltő vállalkozók körében nem mutatkozik jelentős szándék arra, hogy vállalkozásukat környezettudatosabbá tegyék vagy bekapcsolódjanak a körforgásos gazdaságba.

A két ábrát megnézve jól látszik, hogy a vállalkozók 57%-a szeretne raktárt vagy esetlegesen telephelyet vásárolni. A kitöltők fele a forrást olyan eszközre vagy programra költené el, amely növeli a gyártási kapacitást. A harmadik legnépszerűbb opció a befektetési célú ingatlan vásárlása, melyet a válaszadók 45%-a jelölt meg.

A technológiai fejlesztések a kérdőívet kitöltő vállalkozások 43%-ának fontos, míg a szolgáltatások repertoárjának bővítése 41%-ot ért el. A preferencia sorrend végén található a marketing és ügyfélszerzés fejlesztése mintegy 34%-kal, és végül a környezettudatosság, valamint a körforgásos gazdaságba való becsatlakozás, amely csekély 11%-ot ért el.

A válaszadók között, volt egy olyan kitöltő, aki az egyéb opciónál a következőket írta:

„A fent kipipált célok közül sikerült mindhármat megvalósítani. A sikeres megvalósítás nagyban köszönhető az elnyert pályázatok pénzügyi támogatásának.” (saját kérdőívből idézve 2024)

A következő célokat jelölte be:

- Marketing és Ügyfélszerzés fejlesztése.
- Technológiai fejlesztések (automatizáció és digitalizáció).
- Telephely, raktár vásárlása, bővítése.

7. kérdés:

26. ábra Környezettudatos vállalkozások. (Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján, saját szerkesztés 2024)

A 26. ábra alapján láthatjuk, hogy a vállalkozások 39%-a, skála negyedik fokára sorolja önmagát, tehát igyekszik környezet tudatos lenni, még olyan esetekben is, ha az esetleg extra

költséget vagy erőfeszítést jelent számára. Egy magas és pozitív arányszárról beszélhetünk, amely bizakodásra ad okot a jövőre nézve.

A válaszadók 30%-a skála harmadik kategóriájába sorolja magát miszerint: próbálkozik környezettudatos lenni, ha ez nem jelent nagyobb áldozatot számomra. Ez szintén egy pozitív arány, melyet egy esetleges zöld pályázattal, vagy kormányzat által nyújtott támogatással könnyen át lehetne billenteni a négyes, azaz az ezt megelőző kategóriába.

A harmadik legnépszerűbb kategória a skála második foka, amely a következő elv alapján épül fel: néha odafigyelek, de csak akkor, ha ez nem jelent kényelmetlenséget vagy többletköltséget. A válaszadók 16%-a sorolta ide a cégét. Az arányszám nem túl magas, azonban azt gondolom ezen vállalkozásokat is lehetne motiválni, különféle eszközökkel: pl.: támogatás.

A negyedik legtöbbet választott kategória a skála alja. Ezen csoportba azok a vállalkozók kerültek, akik egyáltalán nem vallották magukat környezettudatosnak.

Az ötödik kategóriát, vagyis a skála tetejét választották a legkevesebben. Ide azon vállalkozások kerültek, akik igyekeznek minden tőlük telhetőt megtenni, még ha ez plusz költséget is okoz nekik. Egy vállalkozó számára érthető módon a profitszerzés a legfontosabb cél, így nem meglepő, hogy a vállalkozások mindössze 5%-a vállalja azt a „terhet”, hogy többletköltséget fordítson a környezettudatosságra.

8. kérdés:

27. ábra A vállalkozások által követett gazdasági modellek (Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján, saját szerkesztés 2024)

Ahogyan a 27. ábrán is megfigyelhető a legnépszerűbb válasz 39%-a úgy véli, hogy a termelési folyamatában a körforgásos és a lineáris gazdaság elemei is megjelennek. Az

arányszám viszonylagosan magas volt, ahogyan az várható is volt, mivel mindkét gazdasági modell elemeit tartalmazza, így egyfajta középértékként jelenik meg. Ennek ellenére úgy vélem, hogy az ide sorolható vállalkozások értékes kiindulópontot nyújthatnak a jövő számára.

A legfőbb kérdés, hogy a középértéket követően (a középérték jelen esetben az a megállapítás amelyik magába foglalja mind a lineáris, mind pedig a körforgásos gazdaság elemeit) a lineárishoz vagy a körforgásoshoz közelítő vállalatokból lesz több. Sajnálatos módon az előbbi nyert. Ugyanis a vállalkozók 20%-a gondolja úgy, hogy nagy mértékben a lineáris gazdaság elvei szerint működik a vállalkozása. A lineáris gazdaság még mindig a legnépszerűbb gazdasági forma, ezért nem is csoda, hogy a vállalkozások többsége ezen elv alapján működik. Annak ellenére, hogy hazánkban kevésbé van támogatás a vállalkozások számára a körforgásos gazdasághoz való csatlakozáshoz, a cégek 16%-a úgy véli, hogy működésük nagyrészt ennek az elvnek megfelelően zajlik.

A megkérdezett vállalkozások 5%-a úgy véli vállalkozása teljes mértékben a körforgásos gazdasági rendszer alapján működik. Az összes kitöltőhöz viszonyítva a kettő nem túl nagy szám. Azonban ismerve a mai világot, amelybe a vállalkozások teljesen profit orientáltan működnek, a technológia és a mesterséges intelligencia pedig szinte naponta tüntet el szakmákat, mégis azt tudom mondani, hogy bátor és előre látó dolog a körforgásos gazdaságot választani.

A vállalkozások 9%-a teljes mértékben a lineáris gazdaság elvei alapján működik. A kitöltők 11%-a pedig nem tudja megítélni, hogy vállalkozása melyik gazdasági mintához viszonyul leginkább.

Amint azt már említettem a 8. kérdés három részből állt. A kérdés második és harmadik része csak azon vállalkozóknak nyílt meg akik a:

- Nagy mértékben a lineáris gazdaság elvei szerint működik a vállalkozásom.
- Teljes mértékben a lineáris gazdaság elvei alapján működik a vállalkozásom.

valamelyikére mentek. Nekik további két kérdés tettem fel. Összesen 13 olyan vállalkozó volt, aki úgy ítélte meg, hogy vállalkozása ezen két pont valamelyikébe illik bele.

8/a. kérdés:

28. ábra A lineáris gazdasági modell követésének okai a vállalkozások körében (Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján, saját szerkesztés 2024)

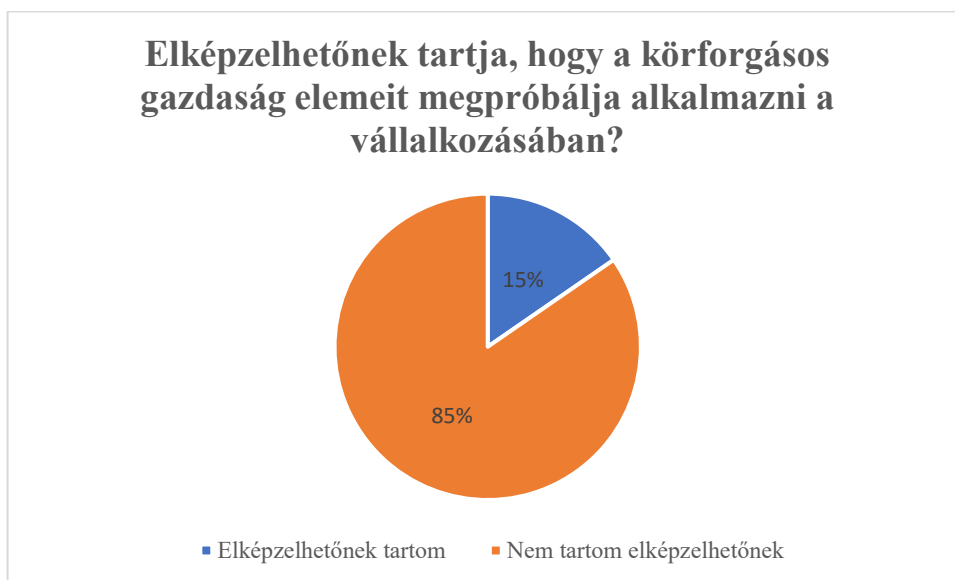

Amint azt a 28. ábrán is láthatjuk, a válaszadók 54%-a úgy ítélte meg, hogy vállalkozása nem tud bekapcsolódni a körforgásos gazdaságba. Sajnálatos módon ez az arány igencsak magasnak mondható. Ezen kérdés kitöltői közül hárman nem hallottak még a körforgásos gazdálkodásról. Két vállalkozónak a profit fontosabb mintsem, hogy a körforgásos gazdaságban vegyen részt. Ez teljesen érthető, hiszen senki sem szeretne anyagi veszteséget szenvedni. Ugyanakkor a környezet védelme érdekében mindenkinek meg kell hoznia a maga áldozatát. Az egyik kitöltő azonban jelezte, hogy nem rendelkezik elegendő forrással ahhoz, hogy részt vegyen a körforgásos gazdaságban.

8/b kérdés:

Akárcsak az előző kérdést, úgy ezt is 13-an töltötték ki. A válaszokat kategóriákba gyűjtöttem, miszerint elképzelhetőnek tartja-e, hogy a vállalkozás becsatlakozzon a körforgásos gazdaságba vagy sem. A válaszok megoszlása a 29. ábrán látható:

29. ábra Becsatlakozási hajlandósága a körforgásos gazdaságba (Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján, saját szerkesztés 2024)

Amint az a 29. ábrán is látható a megkérdezett vállalkozások 85%-a nem tartja elképzelhetőnek, hogy becsatlakozzon a körforgásos gazdaságba. Legtöbben sajnálatos módon nem indokolták meg a döntésüket. Azonban volt, aki az idős korára hivatkozott, vagy akadt épen olyan is, aki a tőke hiánya miatt nem tud becsatlakozni a körforgásos gazdaságba. Egy vállalkozás, aki pénzügyi tanácsadással foglalkozik pedig döntését azzal indokolta, hogy az adott szakterületet nem lehet bekapcsolni ebbe a szemléletbe.

A kérdést kitöltő vállalkozások 15%-a elképzelhetőnek tartja, hogy a későbbiek folyamán becsatlakozzon a körforgásos gazdaságba. Az egyikük egy mezőgazdasági cég tulajdonosa, aki a körforgásos gazdaságba való becsatlakozáshoz a precíziós gazdálkodást, valamint a korszerű gépek használatát nevezte meg. A másik kitöltő, egy építőipari cég tulajdonosa, aki, rendkívül egyszerű módon egy igen válasszal jelezte, érdeklődését és csatlakozási szándékát.

A 8. kérdés a és b részéből jól látszik, hogy azok a vállalkozások, amelyek tevékenységi köre inkább a lineáris gazdasághoz hasonlít, sajnálatos módon (az adatok alapján) nem mutatnak nagy hajlandóságot a változtatásra a körforgásos gazdaságra.

9. kérdés:

30. ábra Újra hasznosítást alkalmazó és nem alkalmazó vállalkozások aránya Süllysápon. (Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján, saját szerkesztés 2024)

Amint a 30. ábrán látható a városban található vállalkozások mintegy 68%-a nem használ olyan anyagot, melyre egy másik termelési folyamatban már hulladékként tekintettek, azonban a vállalkozások 32%-a igen. Tőlük igyekeztem megtudni azt is, hogy mi ez az anyag, amely egy másik termelési folyamatban még hulladék volt. Az igennel válaszolóknak további kérdést tettem fel.

9/a kérdés:

A kérdőív ezen részét összesen 14 vállalkozó töltötte ki. Azonban csak 13 válasz lesz látható, ugyanis egy kitöltő válasza a nemleges kategóriát erősíti. A válaszok:

- Bútorlapok, MDF lapok (kárpitós, asztalos)
- Csomagoló anyagok (klíma szerelés)
- Fa spatula, textil törölkendő (kozmetikus termékek forgalmazása, és kozmetikai kezelés)
- Gyermekek fejlesztése, dekoráció (gyermekfejlesztés)
- Habszivacs, bútorszövet (kárpitós)
- Használt gumi elszállítása szakszerű módon (gumiszervíz)
- Kizárólag beton, téglá, cserép törmelék/sitt (építőipar)
- Maradék bőr (műbőr) anyagokat felhasználók, kisebb tárgyak készítése céljából. (Pénztárca) (bördíszműves)
- MDF lapok (asztalos)
- Régi még használható réz csövek (vízgáz fűtés szerelés)

- Szelektív hulladék gyűjtés, trágyázás (kertészeti munkák)
- Termékek flakonja újrahasznosított műanyagból készül. (fodrászat, szépségszalon)
- Trágya (növénytermesztés, állattenyésztés)

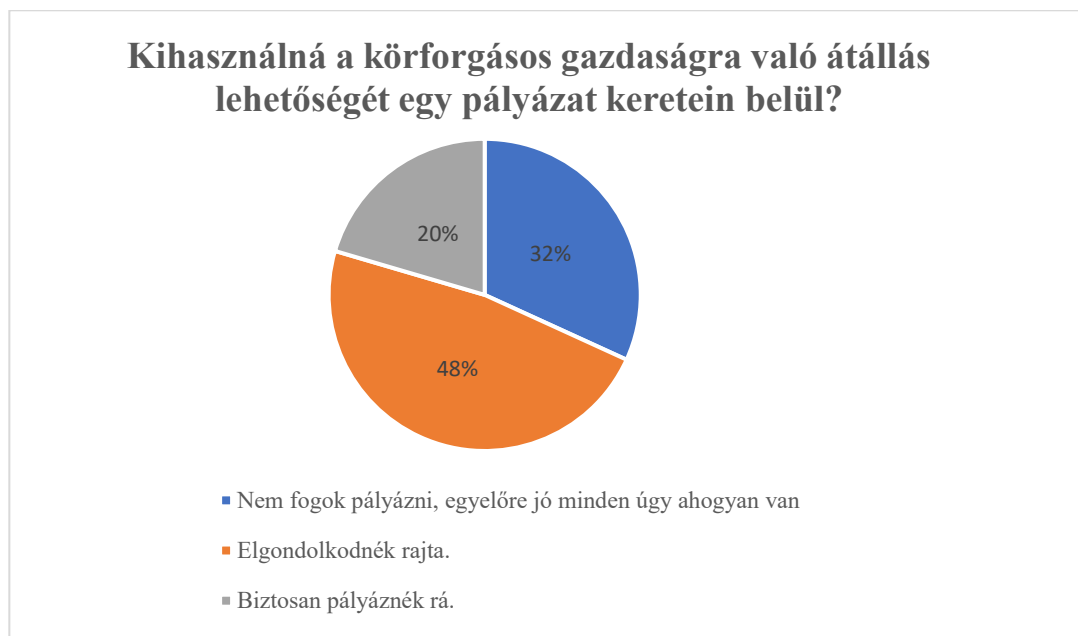
A felhasznált anyag vagy anyagok mellett zárójelben szerepel az is, hogy milyen tevékenységet végző vállalkozás használja fel az alábbi anyagokat.

Ahogy az a felsorolásból is látható ezen vállalkozások igyekeznek minden lehetőséget a megragadni az újra hasznosításra.

10. kérdés

A válaszok megoszlásának népszerűségét a 31. ábra prezentálja.

31. ábra A vállalkozók pályázási hajlandósága (Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján, saját szerkesztés 2024)

A kérdőíves kutatás eredménye alapján a vállalkozók 48%-a megfontolná, hogy pályázzon a körforgásos gazdaságra való átállásra. Ez közel a válaszadók felét jelenti, ami pozitív kilátásokat jelez. Különösen figyelemre méltó a „biztosan pályáznék” kategória, amely 20%-ot tesz ki ezek a vállalkozások példát mutathatnak és eredményes átállásuk esetén további cégeket is ösztönözhetnének az átállásra.

A válaszadók 32%-a viszont elégedett jelenlegi működésével, és nem kíván pályázni a körforgásos gazdaságra való áttérés érdekében. Ez is érthető, hiszen valószínűleg vannak fontosabb üzleti prioritásaik, mint a körforgásos gazdálkodásra való átállás.

11. kérdés

32. ábra A vállalkozók hitel felvételi hajlandósága a körforgásos gazdaságra való átállás érdekében (Forrás: saját kérdőíves kutatás alapján, saját szerkesztés 2024)

A 32. ábrán látható, hogy a vállalkozások 84%-a nem hajlandó hitelt felvenni a körforgásos gazdaságra való átállás érdekében. Sok vállalkozás még mindig a COVID-19 utáni gazdasági recesszió negatív hatásait érzékeli. Ezenfelül a szomszédos országban zajló háború is feszültséget teremt. Számos esemény és tényező határozza meg a világot, amelyek a bizonytalanság érzését erősítik.

A vállalkozók 16%-a vállalná a hitellel járó kockázatokat annak érdekében, hogy vállalkozása közeledni tudjon a körforgásos gazdaság felé. Ez egy kockázatos döntés, azonban, ha a vállalkozások sikeresen áttérnek a körforgásos gazdaságra, hosszú távon olyan költségeket csökkenthetnek, amelyek jelentős terhet rónak jelenleg a vállalkozás költségvetésére.

3.2 Személyes interjúk eredményei

Ahogy már a korábbiakban említettem személyes interjúimat két süllyási vállalkozóval készítettem Imrével és Péterrel.

Első személyes interjú

Az első interjú során Imrétől az alábbi információkat tudtam meg. **A vállalkozás fő tevékenységi köre** a személy és tehergumi szerelés, javítás, valamint új gumik eladása. Továbbá a különféle motorolajokat értékesítenek egy partnerségi megállapodásnak köszönhetően. A vállalkozás egyedi szolgáltatása az autó mentés, melynek során a defektet kapó autó vagy kamion

sofőrre telefonon vagy sms-ben értesíti a gumis műhelyt a „balestről”. Illetve elmondja, hogy melyik úton, útszakaszon van. Ezután a helyzet súlyosságától függően akár két kolléga is a lehető legrövidebb idő alatt igyekszik a helyszínre jutni. A kiérkező kollegák felméri a kárt és annak mértékében megkezdik a javítást. Teherautók esetében előzetes gumi méret egyeztetés történik és a kollegák egy felnire szerelt ugyanolyan méretű kereket visznek a helyszínre. Melyet csak fel kell szerelni, a régi meghibásodott kerék leszedése után. Ezzel rengeteg időt spórolnak meg egyaránt a sofőrnek, valamint a kollégáknak is. Személy autó esetében a kárfelmérés után a kollegák a megsérült kereket leszerelik az autóról, és ott helyben a kocsiba épített szerszámok segítségével megjavítják és ki is centrírozzák a kereket, majd szakszerűen vissza szerelik a gépjárműre.

A vállalkozásban a vállalkozás vezetőjét is beleértve összesen **6 fő dolgozik**. Azonban a gumi cserélés szezonaritása miatt ez változik, a fő szezonokban tehát ősszel amikor a téli gumit szereltetik fel az emberek, valamint tavasszal, amikor a nyári abroncsok kerülnek fel az autóra. Ezen két időszakban a vállalkozás foglalkoztatni szokott diákmunkásokat, kik megegyezés szerint jönnek a céghez dolgozni. Rájuk legfőképpen a fő szezonokban van szükség.

A vállalkozás vezetője mintegy **12 éve** döntött úgy, hogy elindítja a vállalkozását. A legfőbb indokok amiért Süllyásra telepítette a gumis műhelyt saját elmondása szerint a következők voltak. Mindig is Süllyápon élt, korábban gumisként több helyen is dolgozott, megfordult a fővárosban is. Azonban akkori munkahelye csődbe ment. Ez idő tájt Süllyápon nem volt olyan vállalkozás, amely gumizással foglalkozott. Hallott néhány emberről, akik otthon tudtak gumit szerelni, de senki nem volt, aki ezzel foglalkozott volna. A lehetőséget megragadva elindította a vállalkozását. Mindezek mellett a fő út mentént tudott egy számára alkalmas műhelyt bérelni, amelyet időközben meg is tudott vásárolni. A vállalkozás életében nagy segítség az **1,7%-os iparűzési adó**, de ez nem befolyásolta a vezetőt abban, hogy a vállalkozását Süllyben nyitotta meg. A legnagyobb segítség a vállalkozásnak a fő út közelsége, hiszen rengeteg autó halad át nap, mint nap a 31-esen.

A vállalkozás vezetője nem kívánja elköltöztetni a vállalkozást a településről. Azonban **későbbi tervei** között szerepel a vállalkozás tevékenységi körének bővítése, egy autószerelő műhellyel. Szeretne a környező településekre is elérni és ott is gumiszerelő műhelyt, valamint esetlegesen autószerelő műhelyt nyitni.

Forrás esetén a környező településeken megpróbálna olyan telkeket, vagy ipari területeket vásárolni, ahol lehet gumi, valamint autószerelő műhelyt létesíteni. Továbbá szeretné a gépparkját felújítani. Ezalatt nagyobb teljesítményű kompresszort ért. Korszerű gumiszerelő, valamint centrírozó gépet vásárolna. Valamint beszerezne két új csápos emelőt. A műhely

előterében szeretné megcsináltatni a tetőt, ezáltal az autókat a műhely előtt is meglehetne emelni így nőne a vállalkozás hatékonysága, a vásárlóknak pedig nem kéne annyit várni. Az ügyfélváróban korszerűsítene a fűtést, mivel ott egy elektronikus hőszigetelő van csupán, továbbá televíziót vásárolna ide. Kifejlesztene a cégnek egy olyan honlapot, ahová az ügyfelek előre be tudnak jelentkezni. Amennyiben még mindig maradna tőkéje azt ingatlanba fektetné, valamint megpróbálna egy szépségszalont nyitni a városban.

A **fejlesztéseknél és beruházásoknál** maradv a vállalkozás vezetője említette, hogy a környezetvédelem és a hatékonyabb energiafelhasználás érdekében szeretné 10cm vastagságú hungarocellel leszigetelni a műhelyt, a hatékonyabb hőmegtartás érdekében. Szeretne napelemeket telepíteni a műhely tetejére, ezzel is **csökkentve a vállalkozás ökológiai lábnyomát**.

A vállalkozás vezetője saját bevallása szerint a vállalkozása egy **1-5-ig tartó skálán 3-as fokozatban környezettudatos**. A hármas fokozatot azzal indokolta, hogy az ügyfelek kérésének eleget téve a lecserélt gumikat műanyag zacskókba, pontosabban inkább valamiféle zsákokba csomagolják, és így teszik vissza a kocsiba. Ezzel óvva az ügyfél autójának belsőjét, mivel a lecserélt gumik a legtöbb esetben koszosak és sarasok.

A szelektív szemét gyűjtésre azonban igyekszik ügyelni, habár az ügyfelek és a dolgozók által is ingyenesen fogyasztható kávét, valamint meleg és hideg vizet eldobható műanyag poharakba lehet kitöltetni.

A vállalkozás vezetője nyitott az olyan innovatív megoldásokra, melyek **környezet baráttá teszik a vállalkozását**, azonban ennek érdekében nem bocsátkozna nagyobb kiadásokba.

Vállalkozás vezetője **hallott már a körforgásos gazdaságról** a Magyarországon. A gumik újra hasznosítását, pedig igyekszik minél jobban követni. Saját bevallása szerint a gumis műhely **a körforgásos gazdaság és a lineáris gazdaság elemeit is magában hordozza**. A lineáris gazdaság elemeit azért, mert rengeteg papír hulladékot termel a cég. Valamint a fent említett műanyag poharak, illetve zacskók miatt. A vállalkozás vezetője **a körforgásos gazdaság elemeit is több helyen látja** a vállalkozásban. Például a használt gumik kezelésében. Rengetegen hagyják a gumi műhelyben a már használhatatlanra kopott gumikat. Ezeket a kollegák összegyűjtik és egy sorba rendezik. A szakmában használatos kifejezéssel „halszálla mintába” egymásba pakolják. Amikor már tetemes mennyiségű gumi összegyűlik akkor, a vállalkozás vezetője felhívja azt a személyt, aki a használt gumik elszállításával foglalkozik. Megtudtam, hogy az elszállítást követően a gumikat felőrölik és járólapokat készítenek belőlük, ezzel a gumit a gazdaságba tartva még hosszú éveken keresztül. Továbbá a lemez felniken lévő súlyok a

centrírozás folyamat során lekerülnek a kerékről. A műhelyben ezeket a súlyokat egy szita segítségével kiválogatják és újra felhasználják. A lemez felnik esetében is hasonló metódusról beszélhetünk. Amelynek folyamata során a szakemberek lekaparják az alumínium felnire ragasztható súlyokat a felniről. Ezeket a súlyokat egy erre a célra kijelölt tároló edényben összegyűjtik, majd leadják a mélytelepen. Ahol a súlyokat beolvasztják és egyéb használati eszközöket tudnak gyártani belőlük.

A körforgásos gazdálkodás felé történő nyitással kapcsolatosan elmondta a vállalkozás vezetője, hogy szívesen megpályázna, hogy a vállalkozás be tudjon kapcsolódni a körforgásos gazdaságba. Nagyon izgatott és nyitott minden lehetőségre, amely a vállalkozás fejlesztését illeti.

Azonban **hitelt nem venne fel a körforgásos gazdaságba való csatlakozás érdekében.** A műhely megvásárlásakor a likviditása megtartása érdekében kénytelen volt egy piaci kamatozású hitelt felvenni. Amelynek kötelezettségeit még nem teljesítette. A későbbiekben nem tervez már hitelt felvenni, bevallása szerint elfogadja a lassabb de biztosabb növekedést, minthogy túl nagy kockázatot vállaljon egy újabb hitel felvételével. A körforgásos gazdaság eszméjét a vállalkozás vezetője izgalmasnak tartja és bizonyos szakmákban és iparágakban reményteljes jövőt is jósol neki. Azonban elmondása szerint vannak olyan iparágak, amelyekben nélkülözhetetlen a lineáris gazdasági szemlélet.

Második személyes interjú

A második személyes interjút Péterrel készítettem. Péter kérdéseimre elmondta, hogy **vállalkozásának fő tevékenységi köre** a kárpitozott bútorok felújítása. Illetve kérés esetén kisebb bútorok készítése. A vállalkozás tulajdonosával együtt **ketten dolgoznak.** A cég méretéből fakadóan egyértelmű, hogy egy mikro vállalkozásról beszélhetünk.

Péter a vállalkozás vezetője édesapja örökségét viszi tovább. A kárpitos vállalat közel **40 éve működik** és mára már eljutottak odáig, hogy nem is kell reklámozniuk magukat. Munkájuk minősége, szakértelmük és készséges hozzáállásuk szájról szájra terjedve ér el a vásárlóihoz. A sok ügyfélnek hála a vállalkozás általában egy-két hónapra előre tele van munkával. A kárpitosok hétfőtől péntekig a Süllysápon lévő műhelyben dolgoznak. Szombatonként pedig az elkészült bútorokat visszaviszik a tulajdonosoknak, és elhozzák a következő hétre való munkát. Az elhozatalkor az ügyfelek közel 800 féle kárpit minta közül kiválasztják azt, amely számukra a legmegfelelőbb. A felújítandó bútorok a legtöbb esetben egy hét leforgása alatt elkészülnek.

A vállalkozás életében központi szerepet játszik **Budapest közelsége** hiszen munkáik zöme a fővárosban van. De vállalnak munkákat a környező településeken is. A vállalkozás vezetője

elégedett a város nyújtotta lehetőségekkel, ezért **nem kívánja a közeljövőben elköltöztetni a vállalkozását.**

Péter úgy véli vállalkozása egy 1-5-ig terjedő skálán a **hármas fokozaton** helyezkedik el, ha a környezettudatosságról van szó. A vállalkozás azért a skála harmadik fokozatán helyezkedik, mert lehetne még több környezetbarát anyagokkal dolgozni. Tudnának használni bió ragasztókat, valamint len anyagokból készült kárpitokat vagy éppen olyan használt de jó állapotban lévő anyagokat melyeket más bútorokról szedtek le a korábbiakban. Kínálhatnának csak bőrt, mint alternatívát a len szabású, valamint újrahasznosított szövetek mellett. Azonban ezek nagymértékben megemelnék egy bútor javítási és felújítási költségét. **A vásárlók pedig nem hajlandóak fedezni ezen környezetbarát termékek költségeit.**

Ha csak a bőr és a műbőr példáját vesszük figyelembe rögtön megértjük, miért nem hajlandóak a vásárlók a környezetbarát megoldás választására. Ha veszünk egy átlagos bútort, amelynek műbőrből való javítása 100 000 forintot vesz igénybe, azonban ugyanez a bútor valódi bőrből történő felújítása akár 6-7 szerese is lehet a műbőrre kalkulált árnak. A bió ragasztót pedig még nem is vettük figyelembe, amelynek ára a hagyományosan használt ragasztó többszöröse.

A vállalkozás vezetője előzetesen **hallott már a körforgásos gazdaságról** és úgy véli a **tevékenységük nagymértékben eme gazdaság elemeit hordozza magában.** Ugyanis ők rendszerint már meglévő bútorokat kárpitoznak át és újítanak fel. **Ezzel a gazdaságban tartva a bútort.** A javítás, valamint kárpit csere az esetek döntő többségében töredéke egy új bútor árának. Bútor felújítás esetén a szakemberek szinte mindent kicserélnek a bútoron a fán kívül. Ha szükséges szivacsot vagy rugót cserélnek. Az esetlegesen eltört elemeket pedig kicserélik vagy megerősítik.

Ezzel szemben, ha a vásárló csak kidobja már meglévő bútorát, és vesz helyette egy másikat azzal komolyan terheli a környezetet. A bútorban lévő fa, szivacs, vas nem marad benne a gazdaságba, hanem szemétként végzi.

Egy bútor áthúzása során lekerül a kárpit, amelyet a vállalkozás nonprofit szervezeteknek szokott ingyen adományozni. Ahol sérült emberek készítenek belőle táskákat, és egyéb használati cikkeket. A kárpitot kapsokkal rögzítik a fához a bútoron, és bontáskor ez is levételre kerül. A kapsokat összegyűjtik egy kijelölt tároló edénybe és a mélytelepre viszik. A lecserélt szivacsot vagy olyan szivacs darabokat melyek a vágás során keletkezett hulladék részét képezik pedig kisebb darabokra összevágják, hogy könnyebben tárolható és szállítható legyen. Ezután elszállítják **egy olyan vállalkozásnak, amely a használt szivacsot megveszi és összedarálja. A darált szivacsot pedig a vállalkozás párnák kitömésére használja fel ezzel pedig benne tartva azt a gazdaságban.**

Akadnak olyan javítandó bútorok melyekben rugót használnak fel és azt kell cserélni. A kárpitosok a már elhasználódott rugót kiveszik a bútorból és helyére újat tesznek. A kivett használt rugókat összegyűjtik és **leadják a mélytelepen** ezzel megnövelik a termék élettartalmát, hiszen beolvasztás után a **gazdaságban marad**.

Péter **szívesen pályázna** elsősorban olyan vissza nem térítendő pályázatra, amelynek során segítik vállalkozásának energetikai korszerűsítését. Költség és energia hatékonyabban tudna működni a vállalkozás, amennyiben az áramot napelemek segítségével tudná termelni. A műhelyben ugyanis minden nap szükség van rá. A varrógép, a világítás, a kompresszor működéséhez mind áramra van szükség. Továbbá hatalmas segítséget jelente a hőszivattyú, valamit a műhely leszigetelése, amellyel mérsékelni lehetne a vállalkozás gáz fogyasztását.

A vállalkozás vezetője **nyitott lenne felvenni hitelt** egy új elektromos gépjármű vásárlása érdekében, amelyekkel a bútorokat szállítják. Nagyban megsegítené a vállalkozás költségvetését, ha ez a hitel államilag kamat támogatott hitel lenne.

3.3 Szekunder kutatás eredményei

A nagykátai járás összesen 15 települést foglal magába, a járásközpont Nagykáta. Az egyes települések népességét a 2023-as évben a 33. ábrán láthatjuk. A vállalkozások számát pedig a 34. ábra reprezentálja.

33. ábra A nagykátai járás településeinek lakossága (Forrás: KSH, saját szerkesztés 2024)

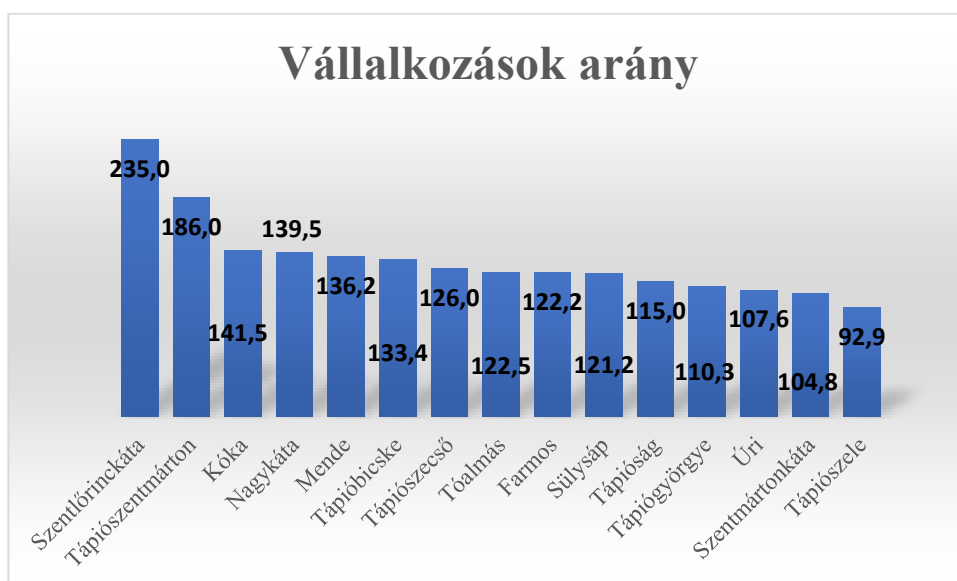

34. ábra A vállalkozások száma a nagykátai járás egyes településein (Forrás: KSH, saját szerkesztés 2024)

Ezen adatok ismeretében érdemesnek tartom megnézni, hogy mely településen a legmagasabb a vállalkozások aránya a nagykátaai járásban. Az eredményeket a 35. ábra fogja reprezentálni.

35. ábra Vállalkozások aránya a nagykátaai járás területein (Forrás: KSH, saját szerkesztés 2024)

Szekunder kutatásom zárása ként szeretném bemutatni a 35. ábrát, amely megmutatja, hogy a nagykátaai járás egyes településein mekkora a vállalkozások aránya 1000 lakosra viszonyítva.

A rendelkezésre álló adatok alapján a vállalkozások aránya jelentős eltéréseket mutat a vizsgált településeken. A legmagasabb aránnyal Szentlőrinc-káta rendelkezik, ahol ezer lakosra vetítve 235 vállalkozás működik, ami kiemelkedő vállalkozói aktivitásra utal. Ezt követi Tápiószentmárton 186 vállalkozással, amely szintén meghaladja a többi település átlagát. Az

arány Tápiószele esetében a legalacsonyabb, mindössze 93 vállalkozás jut ezer főre, ami az üzleti tevékenység viszonylag alacsony jelenlétét jelzi a településen.

Összességében megfigyelhető, hogy a vállalkozói arány magasabb azokban a településekben, ahol a gazdasági tevékenység intenzívebb vagy a lakosság nyitottabb a vállalkozói szféra iránt. Az alacsonyabb arányú települések, mint Tápiószele és Szentmártonkáta, esetében feltételezhető, hogy a helyi népesség kisebb hajlandóságot mutat a vállalkozásalapításra, vagy korlátozottabbak a piaci lehetőségek. A különbségek rávilágítanak a települések eltérő gazdasági szerkezetére, valamint a helyi vállalkozói kultúra változatosságára is.

4 Következtetések és javaslatok

4.1 Következtetéseim a kutatások alapján

Következtetéseimet és javaslataimat a hipotézisem mentén kívánom bemutatni. A kérdőíves kutatás és a személyes interjúk segítségével igyekszem bizonyítani vagy cáfolni a hipotézisemet.

Első hipotézisem (H1) így szólt „*A vállalkozások Süllysápon történő letelepedésének fő okai a kedvező földrajzi elhelyezkedés (Budapesttől való közelsége, közlekedési infrastruktúra) és az 1,7%-os iparűzési adó.*” A hipotézisemet a kérdőíves kutatás eredményeivel és a személyes interjúk segítségével bizonyítom.

Kérdőíves kutatásom eredményei alapján kiderült, hogy a megkérdezett vállalkozások 72%-a számára Budapest közelsége fontos tényező volt, amikor úgy döntöttek, hogy Süllysápon kezdik meg vállalkozói tevékenységüket. Továbbá a vállalkozások 63%-ának fontos volt az 1,7%-os iparűzési adó, amikor a városba telepítette le a cégét. (4. kérdés)

A személyes interjúk során megkérdezett vállalkozások véleménye alapján kiderül, hogy Imre ugyan nagyon örül az iparűzési adó 1,7%-os mértékének, azonban ez nem volt döntő befolyással abban, hogy vállalkozását a városba telepítse. Péter vállalkozásában nagyon fontos szerepet játszik Budapest közelsége és a cég kezdetekor is döntő érv volt.

Az első hipotézisemet vizsgálataimmal igazolni tudtam, mert mindkét vizsgálat bizonyította, hogy a vállalkozások Süllysápon történő letelepedésénél fontos szempont volt a kedvező földrajzi elhelyezkedés és a településen érvényben levő 1,7%-os helyi iparűzési adó.

Második hipotézisem (H2) „*A megkérdezett vállalkozások Süllysápon képzelik el a jövőjüket, és itt kívánják folytatni munkájukat.*” A hipotézist a kérdőíves kutatásom eredményei és a személyes interjúk által fogom igazolni.

Kérdőíves kutatásom 5. kérdésének eredményei alapján a vállalkozások 95%-a nem tervezi vállalkozását elkölttetni a jövőben. A válaszadók mindössze 5%-a fontolja, hogy vállalkozását más településre költözteti.

Személyes interjúk alapján elmondható, hogy Imre és Péter sem kívánja vállalkozását elköltöztetni.

A második hipotézisemet vizsgálataimmal igazolni tudtam, mert mindkét vizsgálat bizonyította, hogy a megkérdezett vállalkozások Süllysápon képzelik el a jövőjüket.

Harmadik hipotézisem (H3): „*A nagykáti járás településein belül Süllyápon a legmagasabb a vállalkozások aránya.*” Rendhagyó módon ezt a hipotézist a szekunder kutatásom eredményei által fogom vizsgálni.

A szekunder kutatás eredményeiből kiderül, hogy a nagykáti járás települései közül nem Süllyápon a legmagasabb a vállalkozások aránya.

A harmadik hipotézisemet a szekunder kutatás által kapott eredmény alapján cáfolni tudtam. Az eredmények alapján elmondható, hogy nem Süllyápon a legmagasabb a vállalkozások aránya a nagykáti járásban.

Negyedik hipotézis (H4): „*H4: A Süllyápon lévő vállalkozások törekednek a folyamatos fenntartható fejlődésre és fontosnak tartják a környezet védelmét és az újra hasznosítást tevékenységük során.*” A hipotézist a kérdőíves kutatásom eredményei és a személyes interjúk által fogom igazolni.

A kérdőíves kutatás 6. kérdése alapján forrás esetén a vállalkozások 11%-a költene a környezettudatossági fejlődésre, a körforgásos gazdaságba való becsatlakozás lehetőségére.

A 7. kérdésben a vállalkozások 40%-a úgy véli, hogy vállalkozása egy 1-5ig terjedő skálán 4-es szinten környezettudatos, 30% pedig a 3-as szintre sorolja önmagát. A vállalkozások csupán 2%-a taksálja magát a skála legmagasabb pontjára.

A 9. kérdésben a vállalkozások 32%-a mondta azt, hogy a termelési folyamat során használ olyan anyagot, amely egy másik termelési folyamatban már hulladéknak volt tekintve.

A személyes interjú során megkérdezett két vállalkozás vezetője egyaránt a hármas kategóriába sorolta magát egy 1-től 5-ig terjedő skálán a környezettudatosság szintje alapján. Imre és Péter is használnak újra olyan anyagot, amely egy másik termelési folyamatban hulladékként volt jelen.

A negyedik hipotézisemet a vizsgálataim alapján nem tudtam igazolni, mert mindkét vizsgálat cáfolta, hogy a megkérdezett vállalkozások preferenciáiban előrébb helyezkednek el más tényezők, mint a környezetvédelem és az újrahasznosítás.

Ötödik hipotézisem (H5): „*A Süllyápon lévő kis-, és középvállalkozások igyekeznek bekapcsolódni a körkörös gazdaságba.*” A hipotézist a kérdőíves kutatásom eredményei, valamint a személyes interjúk tapasztalata által fogom igazolni.

Kérdőíves kutatásom 8. kérdésében a vállalkozások 16%-a úgy gondolja, hogy vállalkozása nagy mértékben a körforgásos gazdaság elvei szerint működik. 5% pedig azt válaszolta, hogy vállalkozásuk teljes mértékben a körforgásos gazdaság jegyeit hordozza magában.

A 10. kérdésben a vállalkozások 21%-a pályázna egy olyan pályázatra, amely lehetőséget nyitna vállalkozásának bekapcsolódni a körforgásos gazdaságba. A megkérdezettek 48%-a pedig elgondolkozna a pályázat lehetőségén.

A 11. kérdésben a vállalkozások 16%-a venne fel hitelt a körforgásos gazdaságba való csatlakozás érdekében.

A személyes interjúk során megkérdezett vállalkozások vezetői szerint vállalkozásaik egyaránt bekapcsolódnak a körforgásos gazdaságba. Imre és Péter is szívesen pályázna egy olyan pályázatra melynek keretein belül a vállalkozását segítik bekapcsolni eme gazdaságba.

A körforgásos gazdaságba való bekapcsolódás érdekében Péter hitelt is hajlandó lenne fölvenni. **Az ötödik hipotézisemet a vizsgálataim alapján nem tudtam igazolni. A kutatási eredményeim alapján a városban megkérdezett vállalkozások nem igyekeznek bekapcsolódni a körforgásos gazdaságba.**

4.2 Javaslataim a kutatások alapján

Javaslataimat a kérdőíves kutatásom, valamint a személyes interjúk alapján fogom megtenni.

Javaslatok:

- A városnak **értelmes megtartania az 1,7%-os iparűzési adót**, ami kedvező környezetet teremt a helyi vállalkozások számára és vonzóvá teszi a települést a befektetők szemében is. Emellett fontos, hogy **fejlesszék a közlekedési infrastruktúrát**, különösen a fővárosba vezető útvonalakat, hogy a város minél könnyebben és gyorsabban elérhető legyen. Ez a két tényező – a kedvező adózás és a jobb közlekedés – különösen lényeges a vállalkozások számára, hiszen így gazdaságosabban és hatékonyabban tudnak működni, és nagyobb eséllyel vonzanak további befektetőket és munkaerőt a városba.
- A **vállalkozásokat érdemes** különféle módokon **ösztönözni** arra, hogy működésük során minél inkább **figyelembe vegyék a környezetvédelmi szempontokat**, és fenntartható, **környezetbarát megoldásokat alkalmazzanak**. Ennek érdekében hasznos lehet, ha a vállalatok rendszeres tájékoztatást kapnak a környezetbarát gyakorlatokról, például olyan útmutatókon és információs anyagokon keresztül, amelyek bemutatják, hogyan csökkenthetik ökológiai lábnyomukat. További ösztönzőként különféle pályázati lehetőségeket is létrehoznék, amelyek anyagi támogatást kínálnak azoknak a cégeknek, amelyek beruháznak a környezetvédelmi fejlesztésekbe, például energiahatékony

technológiákba, új rendszerekbe vagy megújuló energiaforrások alkalmazásába. Ezek az ösztönző programok segíthetnek abban, hogy a vállalkozások költséghatékonyan vezessék be a környezetkímélő megoldásokat, ami hosszú távon nemcsak a természetre, hanem a vállalatok költségeire is pozitív hatással lehet.

- Fontos, hogy a vállalkozások körében **népszerűsítsük a körforgásos gazdaság elveit**, amelynek célja, hogy minimalizáljuk a hulladékot és a lehető legtöbb anyagot és az erőforrást újrahasznosítsuk. A vállalkozásokat érdemes biztatni, hogy bátran nyissanak a körforgásos gazdaság irányába, hiszen ez a megközelítés nemcsak környezetbarát, hanem **gazdaságilag is előnyös lehet számukra**. Az átállásban segíthet, ha a cégek számára bemutatjuk az újrahasznosítási, újrafeldolgozási és fenntartható tervezési lehetőségeket, valamint azokat a sikeres példákat, amelyek már beváltak más vállalkozásoknál. Továbbá hasznos lehet különféle workshopokat, képzéseket vagy akár mentorprogramokat szervezni, ahol a vállalkozók megtanulhatják, hogyan alkalmazhatják a körforgásos gazdaság elveit a saját működésükben. Az ilyen kezdeményezések hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a cégek hosszú távon fenntarthatóbbá váljanak, csökkentsék költségeiket, és pozitív hatást gyakoroljanak a környezetre is.

5 Összefoglalás

Szakdolgozatom során a Sülysápon működő mikro-, kis-, és közép vállalkozások helyzetét elemeztem a városban lévő gazdasági lehetőségek, valamint a környez tudatosság aspektusából. A téma komplexitásának köszönhetően három kutatási formával dolgoztam. Kettő primer kutatást, amely egy kérdőívet foglal magába (melyet a városban tevékenykedő vállalkozásoknak küldtem ki) és két személyes interjút (melyet szintén a kérdőíves kutatáshoz hasonlóan Sülysápon tevékenykedő vállalkozókkal készítettem el). Egy szekunder kutatást pedig a KSH adatbázisa által készítettem el. A kutatásaim a hipotéziseim igazolására készültek, melyekből öt darabot fogalmaztam meg és kettőt sikerült igazolnom.

A szakirodalmi feldolgozás keretein belül olyan fontos témákat írok le, melyek szorosan kapcsolódnak a hipotéziseimhez, valamint a kutatásaimhoz. Ebben a fejezetben igyekszem végig járni a jogszabályok mentén, hogy milyen feltételek teljesítése mellett lehet valaki vállalkozó hazánkban. Vizsgálom azon személyiség jegyeket és tulajdonságokat melyek meg kell, hogy legyenek egy vállalkozás vezetőjében. Szó esik a kockázat kezelésről, stressztűrésről és egyéb olyan szellemi tulajdonságokról, melyekkel egy vállalkozónak rendelkeznie kell. Továbbá igyekszem bemutatni a mikro-, kis-, és középvállalkozások helyzetét Magyarországon. Mindezek mellett a fejezetben olyan témákkal foglalkozom, mint a lineáris és a körforgásos gazdaság. Utóbbit igyekszem bemutatni az iparnak azon szegmenseiben, ahol már elkezdtek alkalmazni ezt a gazdasági szemléletet. Kitérek a környezet védelemre és az újrahasznosítás, valamint a szelektív hulladék gyűjtés fontosságára.

Kérdőíves kutatásomat a városban működő vállalkozások 4,24%-a töltötte ki. A kérdőív 11 főkérdést foglalt magába. A személyes interjúk során pedig a kérdőívben feltett kérdésekkel dolgoztam, azokat átfogalmazva tettem fel interjú alanyaim számára. A primer kutatásaim eredményeként elmondhatom, hogy a Sülysápon lévő megkérdezett vállalkozások több mint fele a terciér gazdasági szektorba tartozik, továbbá a vállalkozások 91%-a mikro vállalat. Sülysápon lévő vállalkozások letelepedésének okai: Budapest közelsége, a kedvező iparűzési adó és a család, barátok közelsége volt. A vállalkozások döntő többsége nem kívánja elköltöztetni a vállalkozását a városból. A kérdőíves kutatás által megkérdezett vállalkozások nagyrésze (közel 40%-a) egy 1-5-ig terjedő skálán (amely a környezettudatosságot méri) önmagát a négyes fokra helyezi. A személyes interjúk során megkérdezett vállalkozások pedig a skála harmadik fokára rakják magukat.

A vállalkozások nagyrésze úgy véli, hogy a vállalkozása a lineáris és körforgásos gazdaság elemeit is magában hordozza. Azonban a primer kutatásaim eredményeiből kiderül, hogy a vállalkozások nagytöbbsége közömbösen áll a körforgásos gazdaságba való becsatlakozáshoz. Szekunder kutatásom eredményei alapján elmondható, hogy a nagykáti járásban nem Süllyápon a legmagasabb a vállalkozások aránya.

Dolgozatom célja az volt, hogy megtudjam mik azok a szempontok, lehetőségek, ami miatt egy vállalkozó Süllyápon kezdi meg vállalkozói pályafutását. Szándékomban állt felkutatni azon alternatívákat, melyek a vállalkozások életére pozitív hatást gyakorolnak és segítik a működésüket. Gondolok itt például a közlekedési infrastruktúrára vagy a kedvező iparüzési adó mértékére. Igyekeztem felmérni, hogy a megkeresett vállalkozások mekkora gazdasági jelentőséggel bírnak és hogy milyen pontokon fejlesztenék vállalkozásukat.

Továbbá szerettem volna felmérni, hogy a városban működő vállalkozások mekkora mértékben környezet tudatosok. Hallottak-e már a körforgásos gazdaságról, és alkalmazzák-e ezt a tevékenységük során. Igyekeztem felmérni, hogy a megkérdezett vállalkozások mekkora motivációval gondolnak a környezettudatosságra, a fenntartható fejlődés fogalmára és a körforgásos gazdaságra.

A téma az ipari forradalom és a kapitalizmus kiépülése óta aktuális és egyre nagyobb jelentőséggel bír. Hiszen egy ország gazdasági helyzetét nagyban befolyásolja az ott működő vállalkozások termelékenységé, profitja és haszontermelő képessége. Egy város gazdasági erősségét is nagyban befolyásolja, az ott működő vállalkozások helyzete.

Véleményem szerint a vállalkozások körülményeit folyamatosan vizsgálni és fejleszteni kell annak érdekében, hogy a város megfelelő táptalajt biztosítson a helyi cégek működéséhez. A vállalkozásoknak fontos gazdasági szerepe van, ezáltal a helyi település vezetőségének is az az érdeke, hogy a vállalkozások minél magasabb szinten tudják végezni tevékenységüket.

A környezettudatosság, fenntarthatóság és a körforgásos gazdaság mind olyan fogalmak, melyeket napjainkban igencsak gyakran lehet hallani. A világ gazdasága lassan nyit a környezetvédelem felé, amelyben a vállalkozások kulcs szerepet töltenek be. A körforgásos gazdaság úgy próbál termelni, hogy mellette csökkenti a károsanyag kibocsátást, ezzel csökkentve az üvegházhatású gázok koncentrációját a légkörben.

Úgy látom, hogy Süllyápon a város olyan gazdasági feltételeket biztosít a vállalkozásoknak, amelyek kedveznek a folyamatos fejlődésnek és bővülésnek. Ez a környezet jó alapot ad arra, hogy a helyi cégek hosszú távon is sikeresen működjenek. A vállalkozásoknak törekedniük kell arra, hogy működésük során minél nagyobb figyelmet fordítsanak a környezetvédelemre. Fontos lenne, hogy minél környezettudatosabb megoldásokat

alkalmazzanak, például csökkentsék a hulladék mennyiségét, használjanak újrahasznosított anyagokat és olyan technológiákba fektessenek, amelyek kevesebb szennyező anyagot bocsátanak ki.

A körforgásos gazdaság elveit, amelyek a hulladék minimalizálásáról és az anyagok újra felhasználásáról szólnak, érdemes lenne beépíteniük a termelési folyamataikba a vállalkozásoknak. Ez azt jelentené, hogy a vállalkozások új megoldásokat keresnek, amelyekkel a termékeik előállítása során kevesebb erőforrást használnak fel, kevesebb hulladékot termelnek és minél többet visszaforgatnak a gazdaságba. Ez a fajta gondolkodásmód és vállalkozói attitűd nemcsak „környezetbarátabb”, de hosszú távon költséghatékonyabb is lehet.

A város vezetése ebben fontos szerepet játszhat. Támogatásokkal és ösztönző programokkal motiválhatják a vállalkozások vezetőit arra, hogy a cégüket környezettudatosabban működtessék. Ezek a támogatások lehetnek például pályázati lehetőségek, amelyek anyagi segítséget nyújtanak a vállalkozásoknak olyan beruházásokhoz, amelyek a fenntarthatóságot szolgálják. Így a város nemcsak gazdaságilag támogathatja a cégeket, hanem környezetvédelmi céljaik eléréséhez is hozzájárulhat, ami hosszú távon mind a helyi közösség, mind a vállalkozások számára előnyös lenne.

Végül a Szakdolgozatomat Antje Krause szavaival zárom le: *„A fenntarthatóság nagyon nagy szó! Azt jelenti, hogy felelősen gazdálkodunk, és mellőzünk mindent, ami a jövő generációit bajba hozná, vagy oda vezetne, hogy hiányt szenvednek valamiből.”* (Antje Krause)

6 Szakirodalmi jegyzék

- 2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról. Elérhető: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0400034.tv> (Letöltés dátuma: 2024.09.13).
- Dr. Kozma Réka (2019): *Vállalkozási ismeretek*. Mestervizsgára felkészítő oktatási jegyzet. Budapest: Magyar Kereskedelmi és Iparkamara.
- Erdős Sándor — Fűrész Diána Ivett — Hornyák Miklós — Nagy Ákos András (2021): *Úton a körforgásos gazdaság felé. Szisztematikus irodalomelemzés*. Journal of Economic Literature, LXVIII. évf., 1109—1129. o. DOI: 10.18414/KSZ.2021.10.1109.
- Google Térkép. (2024). Sülysáp. Képernyőkép. Elérhető: <https://www.google.com/maps> (Letöltés dátuma: 2024. 09. 16)
- Hagen I. Zs., Holló E. (2017): *A hazai KKV-k helyzete, a versenyképesség, innováció és controlling tükrében*. Controller Info, 5(1), 41–48.
- Holicza P. (2016): *A magyar KKV szektor helyzete nemzeti és nemzetközi szinten*. Óbudai Egyetem, Biztonságtudományi Doktori Iskola.
- Kállay László (2014): *Állami támogatások és gazdasági teljesítmény. Támogatás-tuladagolás a magyar gazdaságfejlesztésben?* LXI. évf., Tanulmány, március, 279–298. o.
- Kutasi Csaba (2021): *A PET palack és egyéb poliészter hulladékok újrafeldolgozása, újrahasznosítása*. Technikatörténeti források, 2021/22. DOI: 10.17107/KH.2021.22.294-304
- Lukovszki, Livia (2011): *Vállalkozói személyiségjegyek – avagy mi teszi a vállalkozót?* Vezetéstudomány - Budapest Management Review, 42 (11). pp. 16-30. DOI: 10.14267/VEZTUD.2011.11.02
- Málovics É. (2020): *Vállalkozó definíciók*. Szeged: Szegedi Tudományi Egyetem
Letöltés dátuma: 2024.10.01: http://eta.bibl.u-szeged.hu/3708/2/EFOP343_AP6_V%C3%A1llalkoz%C3%A1lspszichol%C3%B3gia_01_Olvas%C3%B3lecke_M%C3%A1lovics_%C3%89va_20200707.pdf
- Perge Péter — Boros Norbert (2012): *Gumiabroncs hulladék újrahasznosítás lehetőségei*. Debreceni Műszaki Közlemények, 2012/2.
- Sülysáp Bölcsőde. (2024). Elérhető: <https://sulysapbolcsi.hu/> (Letöltés dátuma: 2024.08.05.)

- Sülysáp Hírforrás. (2024). 6. szám
- Szászi Barna — Bányainé Tóth Ágota (2020): *Logisztika szerepe a körforgásos gazdaságban*. Multidiszciplináris tudományok, 10. kötet, 2. szám, pp. 37-42.
<https://doi.org/10.35925/j.multi.2020.2.6>
- Vértessy, László (2023). *Szemléletváltás a növénytermesztésben: körforgásosság és fenntarthatóság: Műhelytanulmány*. Körforgásos gazdaság. Gödöllő: MATE Press. 29 p. ISBN 978-963-623-030-2. Elérhető: <https://doi.org/10.54597/mate.0043> (Letöltés dátuma: 2024.10.05).
- *Villanyautosok.hu*. (2023). *Tényleg piszok jól működik az akkumulátor újrahasznosítás?* Elérhető: <https://villanyautosok.hu/2023/03/07/tenyleg-piszok-jol-mukodik-az-akku-ujrahasznositas/> (Letöltés dátuma: 2024.09.20).

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

**6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója**

5.2. sz. melléklete: Tartalmi kivonat (absztrakt)

Súlysápon lévő kis-, és középvállalkozások vizsgálata

Gulyás Bence

Vidékfejlesztési agrármérnök, alap képzés, nappali tagozat

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet

Belső témavezető: Urbánné Malomsoki Mónika tanszéki munkatárs

Külső témavezető:-

Szakdolgozatom során a Súlysápon működő mikro-, kis-, és közép vállalkozások helyzetét elemeztem a városban lévő gazdasági lehetőségek, valamint a környez tudatosság aspektusából. A téma komplexitásának köszönhetően három kutatási formával dolgoztam. Kettő primer kutatást, amely egy kérdőívet foglal magába (melyet a városban tevékenykedő vállalkozásoknak küldtem ki) és két személyes interjút (melyet szintén a kérdőíves kutatáshoz hasonlóan Súlysápon tevékenykedő vállalkozókkal készítettem el). Egy szekunder kutatást pedig a KSH adatbázisa által készítettem el. A kutatásaim a hipotéziseim igazolására készültek, melyekből öt darabot fogalmaztam meg és kettőt sikerült igazolnom.

A szakirodalmi feldolgozás keretein belül olyan fontos témákat írok le, melyek szorosan kapcsolódnak a hipotéziseimhez, valamint a kutatásaimhoz. Ebben a fejezetben igyekszem végig járni a jogszabályok mentén, hogy milyen feltételek teljesítése mellett lehet valaki vállalkozó hazánkban. Vizsgálom azon személyiség jegyeket és tulajdonságokat melyek meg kell, hogy legyenek egy vállalkozás vezetőjében. Szó esik a kockázat kezelésről, stressztűrésről és egyéb olyan szellemi tulajdonságokról, melyekkel egy vállalkozónak rendelkeznie kell. Továbbá igyekszem bemutatni a mikro-, kis-, és középvállalkozások helyzetét Magyarországon. Mindezek mellett a fejezetben olyan témákkal foglalkozom, mint a lineáris és a körforgásos gazdaság. Utóbbit igyekszem bemutatni az iparnak azon szegmenseiben, ahol már elkezdtek

alkalmazni ezt a gazdasági szemléletet. Kitérek a környezet védelemre és az újrahasznosítás, valamint a szelektív hulladék gyűjtés fontosságára.

Kérdőíves kutatásomat a városban működő vállalkozások 4,24%-a töltötte ki. A kérdőív 11 főkérdést foglalt magába. A személyes interjúk során pedig a kérdőívben feltett kérdésekkel dolgoztam, azokat átfogalmazva tettem fel interjú alanyaim számára. A primer kutatásaim eredményeként elmondhatom, hogy a Süllyápon lévő megkérdezett vállalkozások több mint fele a terciér gazdasági szektorba tartozik, továbbá a vállalkozások 91%-a mikro vállalat. Süllyápon lévő vállalkozások letelepedésének okai: Budapest közelsége, a kedvező iparűzési adó és a család, barátok közelsége volt. A vállalkozások döntő többsége nem kívánja elköltöztetni a vállalkozását a városból. A kérdőíves kutatás által megkérdezett vállalkozások nagyrésze (közel 40%-a) egy 1-5-ig terjedő skálán (amely a környezettudatosságot méri) önmagát a négyes fokra helyezi. A személyes interjúk során megkérdezett vállalkozások pedig a skála harmadik fokára rakják magukat.

A vállalkozások nagyrésze úgy véli, hogy a vállalkozása a lineáris és körforgásos gazdaság elemeit is magában hordozza. Azonban a primer kutatásaim eredményeiből kiderül, hogy a vállalkozások nagytöbbsége közömbösen áll a körforgásos gazdaságba való becsatlakozáshoz. Szekunder kutatásom eredményei alapján elmondható, hogy a nagykátai járásban nem Süllyápon a legmagasabb a vállalkozások aránya.

Dolgozatom célja az volt, hogy megtudjam mik azok a szempontok, lehetőségek, ami miatt egy vállalkozó Süllyápon kezdi meg vállalkozói pályafutását. Szándékomban állt felkutatni azon alternatívákat, melyek a vállalkozások életére pozitív hatást gyakorolnak és segítik a működésüket. Gondolok itt például a közlekedési infrastruktúrára vagy a kedvező iparűzési adó mértékére. Igyekeztem felmérni, hogy a megkeresett vállalkozások mekkora gazdasági jelentőséggel bírnak és hogy milyen pontokon fejlesztenék vállalkozásukat.

Továbbá szerettem volna felmérni, hogy a városban működő vállalkozások mekkora mértékben környezet tudatosok. Hallottak-e már a körforgásos gazdaságról, és alkalmazzák-e ezt a tevékenységük során. Igyekeztem felmérni, hogy a megkérdezett vállalkozások mekkora motivációval gondolnak a környezettudatosságra, a fenntartható fejlődés fogalmára és a körforgásos gazdaságra.

A téma az ipari forradalom és a kapitalizmus kiépülése óta aktuális és egyre nagyobb jelentőséggel bír. Hiszen egy ország gazdasági helyzetét nagyban befolyásolja az ott működő vállalkozások termelékenység, profitja és haszontermelő képessége. Egy város gazdasági erősségét is nagyban befolyásolja, az ott működő vállalkozások helyzete.

Véleményem szerint a vállalkozások körülményeit folyamatosan vizsgálni és fejleszteni kell annak érdekében, hogy a város megfelelő táptalajt biztosítson a helyi cégek működéséhez. A vállalkozásoknak fontos gazdasági szerepe van, ezáltal a helyi település vezetőségének is az az érdeke, hogy a vállalkozások minél magasabb szinten tudják végezni tevékenységüket.

A környezettudatosság, fenntarthatóság és a körforgásos gazdaság mind olyan fogalmak, melyeket napjainkban igencsak gyakran lehet hallani. A világ gazdasága lassan nyit a környezetvédelem felé, amelyben a vállalkozások kulcs szerepet töltenek be. A körforgásos gazdaság úgy próbál termelni, hogy mellette csökkenti a károsanyag kibocsátást, ezzel csökkentve az üvegházhatású gázok koncentrációját a légkörben.

Úgy látom, hogy Süllyápon a város olyan gazdasági feltételeket biztosít a vállalkozásoknak, amelyek kedveznek a folyamatos fejlődésnek és bővülésnek. Ez a környezet jó alapot ad arra, hogy a helyi cégek hosszú távon is sikeresen működjenek. A vállalkozásoknak törekedniük kell arra, hogy működésük során minél nagyobb figyelmet fordítsanak a környezetvédelemre. Fontos lenne, hogy minél környezettudatosabb megoldásokat alkalmazzanak, például csökkentsék a hulladék mennyiségét, használjanak újrahasznosított anyagokat és olyan technológiákba fektessenek, amelyek kevesebb szennyező anyagot bocsátanak ki.

A körforgásos gazdaság elveit, amelyek a hulladék minimalizálásáról és az anyagok újra felhasználásáról szólnak, érdemes lenne beépíteniük a termelési folyamataikba a vállalkozásoknak. Ez azt jelentené, hogy a vállalkozások új megoldásokat keresnek, amelyekkel a termékeik előállításánál kevesebb erőforrást használnak fel, kevesebb hulladékot termelnek és minél többet visszaforgatnak a gazdaságba. Ez a fajta gondolkodásmód és vállalkozói attitűd nemcsak „környezetbarátabb”, de hosszú távon költséghatékonyabb is lehet.

A város vezetése ebben fontos szerepet játszhat. Támogatásokkal és ösztönző programokkal motiválhatják a vállalkozások vezetőit arra, hogy a cégüket környezettudatosabban működtessék. Ezek a támogatások lehetnek például pályázati lehetőségek, amelyek anyagi segítséget nyújtanak a vállalkozásoknak olyan beruházásokhoz, amelyek a fenntarthatóságot szolgálják. Így a város nemcsak gazdaságilag támogathatja a cégeket, hanem környezetvédelmi céljaik eléréséhez is hozzájárulhat, ami hosszú távon mind a helyi közösség, mind a vállalkozások számára előnyös lenne.

Végül a Szakdolgozatomat Antje Krause szavaival zárom le: *„A fenntarthatóság nagyon nagy szó! Azt jelenti, hogy felelősen gazdálkodunk, és mellőzünk mindent, ami a jövő generációit bajba hozná, vagy oda vezetne, hogy hiányt szenvednek valamiből.”* (Antje Krause)

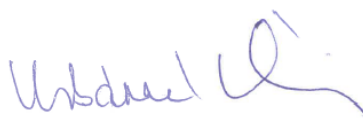
NYILATKOZAT

Gulyás Bence (hallgató Neptun azonosítója: W6I3NX) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A szakdolgozatot a záróvizsgán történő védelemre javaslom.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem

Kelt: 2024. év 11. hó 04. nap

belső konzulens

NYILATKOZAT

a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Gulyás Bence
A Hallgató Neptun kódja: W6I3NX
A dolgozat címe: Sülysápon lévő kis-, és középvállalkozások vizsgálata
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdasági Intézet
A konzulens tanszékének a neve: Vidék- és Területfejlesztési Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

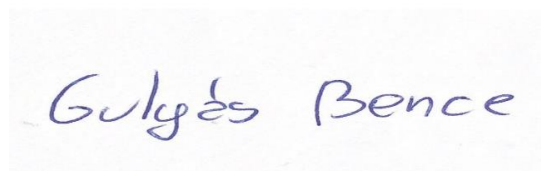
Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemitulajdonkezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumába. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után

nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumában.

Kelt: 2024. év 11. hó 04. nap

Hallgató aláírása